

309266 | పత్రికా దినము | పత్రికా దినము | పత్రికా దినము

VOL. 5. } చెన్న పట్టణము 1918 సం॥ డిసెంబరు నెల 24 వ తేది మంగళవారము } No 218
 సంపుటము. 5 } కారణము : నామ సంవత్సర మార్గ శిరమాన బహుళ సప్తమి 2. } సంచిక 200

సందరము ! లాభకరము !! ఉపయోగము !!!

అందమైన 1919 క్యాలండరు

నవంబరు నెల 15-వ తారీఖు నుండి జనవరి నెల 31-వ తారీఖు లోపుగ
 మా మందులను 6 రూపాయలకు నొకేసారి గొనువారలకు
 ఒక క్యాలండరు ఉచితముగ పంపబడును.

ఇతరులకు క్యాలండరు 1-కి వి. పి. ఖర్చులు సహా 0-6-0.
 మొత్తముగా గొనువారలకు ధర కనిపించి యివ్వబడును.

వి. పి. క. కాక, హయగ్రామ వీధి కంపివారికి క్యాలండరు చేరజన్మవో మా జవాబుదారి యుండదు.
 కొలది ప్రతి ఒక్కరూ నుండింపబడినవి. కావలసినవారు వెంటనే తెప్పించుకొనటం యుక్తము.

తామరలైలము	పండ్లపాడి	మోహినిలైలము
డబ్బీ 1-కి 0-6-0	డబ్బీ 1-కి 0-2-0	సీసా 1-కి 0-12-0

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధపడదు
 దగ్గు, శైత్యము, కడి శెము, రొమ్మకడి శెము, తలనొప్పి, వాయువునొప్పులు, పోట్లు,
 బెణుకులు, బిళ్లలు మొదలగు నొప్పులకు దివ్యమృతము.
 చక్కడబ్బితో వెల రూ. 0-8-0; డబ్బీ 1-కి రూ. 5-6-0. పోస్టుఖర్చు చేయి.

అమృతాంజనం డిపో, 109, ఫ్రేరోడ్డు, బొంబాయి.
 6, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

మిక్కిలి మనోహరముగు సువాసన

(రిజిస్టర్డ్ కాలినినది.) **ఆటో డిల్ బహారే.** (రిజిస్టర్డ్ కాలినినది.)

ఇప్పటికాలపు రుచి కనుమరుగి, సాటిలేని మనోహరమగు సువాసనను
 ఆటో డిల్ బహారే, సారాధునుగాని, చేర్చబడకయే నిర్ణయ
 చేయబడిన కేవల ప్రవృత్తము.

నీ కువాలపై కొన్ని దిగుతులు చిహ్నకరించినవో, మనోహరమగు
 సువాసన నిన్నులవరించును.

ఈ క్రింది పరిమాణముల సీసాలలో నుండును.

చిన్న నైజా (అర ద్రాం)	సీసా 1-కి 0-3-0
మధ్యరకము నైజా 1-1/2 ద్రాం	" " 0-12-0
పెద్ద నైజా 2 " "	" " 1-4-0
వెద్ద నైజా 4 " "	" " 2-0-0
వి. పి. ఖర్చులు బుడ్డి 1-కి 0-6-0, 3 బుడ్డులు 0-14-0 ప్రత్యేకము.	

తల్లెల, పట్టుబడులందలి ప్రసిద్ధమగు ప్రతిమలను దొరకును. ని
 ఆశీర్వాదము గల సెంటు కలవు. కావున, తాము కొనుపము సీసా
 కి, కార్డులైన ఆటో డిల్ బహారే అను పేరును పరిశీలించు ఈ ఆటో
 డిల్ బహారే కు సలహానుమతులు పరిశీలనచేయ గోరుచుకొని దిగువ
 వివరములను ఆటో డిల్ బహారే కు మరల సమాధానము ఇచ్చియింపగ పంపుదురు.

వివరములను: బొంబాయిలోని డిల్ బహారే కంపెనీ వెం. 155, బామ్యూనీనా వీధి, బొంబాయి.
 మదరాసులోని డిల్ బహారే కంపెనీ, తులసిదేవరెడ్డి, నెహ్రూ రోడ్డు, మదరాసు.

అమృతార్థ వ అవశేషము.

ఈ అమృతార్థ వ అవశేషమును మెచ్చిం
 కి వివరములను కనిపించి యున్నవారు చేసి తేలి కాలి
 మంటల పోగొట్టును. మొదలగు చట్టములను తేలికమునకు
 తేలికమున కలిగించును. వీరక్షయ, భేదము, తలనొప్పి,
 రొమ్మకడి శెము మొదలగువానిని తప్పక నివారించును.

(219) అర్థము డబ్బీ 1-కి రూ. 2-0-0.
 వైద్యకౌశ్రి మణికోకర్ గోవింద్,
 అశంకర్ గోవింద్ గోవింద్, 151, బ్రాహ్మణ, మదరాసు.

మలయ చందనము

(1251) మలయము. ఈ మలయము
 నందు పుష్పములను ఎంకి
 తెలియదు. సుగంధము లేదు. పిచికారీ
 మున్నగు కనిపించినట్లు పునరు. ఈచ్య
 మైన మా మలయచందనము ఎంత
 తెలుపు, పచ్చ అను మామ విధముల
 మలయమును మూడురూపాయలలో మనము. డబ్బీ 1-కి 2-0-0
 గంధర్వపార్శ్వ, రాజమండ్రి.

A BEST OPPORTUNITY.
REDUCTION SALE.
 FOR
THE CELEBRATION OF SUCCESS
 of our Glorious Emperor and his allies in
 The Great European War.

The following books of our publication
 will be sold at reduced priced at the rate of
 25 per cent. Less than the original cost
 (Postage etc., Extra for all Books)
Mr. G.W.M. Reynold's Novels
 Big Type Editions.

	Rs. A.
1 Mary Price or The Memoirs of a Maid-Servant in 8 Vols.	5 0
2 Bronze Statue or the Virgin's Kiss in 4 Vols.	2 0
3 Loves of the Harem, A Tale of Constantinople, 4 Vols.	3 0
4 Rosa Lambert or Memoirs of a Clergyman's Daughter in 4 Vols.	3 0
5 Margaret or The Discarded Queen in 4 Vols.	3 0
6 Canonbury House in or The (Queen's Prophecy) 3 Vols.	2 4
7 The Mysteries of Old London or The Days of Hogarth, 3 Vols.	2 4
8 Pope Joan or the Female Pontiff in 3 Vols.	1 12
9 Faust - A Romance in 2 Vols.	1 8
10 Mary Stuart or Queen of Scots	1 4
11 Soldier's Wife in 2 Vols.	1 4
12 The Seamstress or The White Slave of England in 2 Vols.	1 0
13 Robert Macaire or The French Bandit in England in 2 Vols.	1 0
14 The Young Fisherman or The Spirit of the Lake. Complete.	0 10
15 Mysteries of Paris by Eugene Sue in 2 Vols.	1 0

The above reduction will be allowed only
 for orders received from the 15th December
 1918 up to 15th February 1919.

Apply to:-
The SUPE & CO. WATCH CO.
 536 Post Box 167 (4) Madras. E.

ఫౌంటెన్ పేన్లు. 1386

ఫౌంటెన్ పేన్లు 8-12-0, వాటర్ మాస్క్ 7-8-0, సాఫెటి పేన్లు
 రూ. 11-0-0, స్టాన్ 7-0-0, అల్యూమినియం 2-12-0,
 వాట్ (210) 4-0-0, అసెంబ్లీ రిటైన్ 4-8-0. అన్ని
 సోపులు, కలెక్టర్, పిచ్చు మొదలగునవి వ్యాపారములకు

R. K. Nathan & Co.,
 Fountain pen specialists, Triplicane, Madras.

అంద్రో ద్యుము.

మొదటి మై ద్యుమ సువాసనలను దొరకును
 సువాసన సువాసనలను, సువాసనలను, యువస్వాసన
 మును, వారి దిగువములను, సువాసనలను మునులను
 వెల రూ. 1-8-0. పోస్టుచేయి.

అంద్రో ద్యుమ కార్యాలయము, 7, తంబు శెట్టి వీధి,
 మదరాసు.

కారణము : ఇది శ్రీధర్మశాస్త్రి యను శాసకము.
 సంఘమురాచార సంస్కరణమునకు మార్గ మిందుగావించినది.
 అందరు వినివీరవలయును. వెల 0-4-0 పోస్టుచేయి.
 అంద్రో ద్యుమ కార్యాలయము, 7, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

పంజాబు విశ్వవిద్యాలయము.

(2)

ఈ నెల 21 వ తేదీన పంజాబు విశ్వవిద్యాలయ భవనమున ఛాన్సలరు సర్ మైకేల ఓ. డ్యూయెనగారి అధ్యక్షతన...

వైసు ఛాన్సలరు.

మానవునికి కృత్రిమములు ముఖ్యమైనవి. మానవుడు తనవృత్తికంటె తనమానవ్యమును తనపాదధర్మమును ప్రధానముగా పాటించుటకు...

సుబ్బరాయ నిర్వాణము

పితామహుని పాదముల కింద నిలచి సమస్తానందమును పొందెను. అయినను ముక్కుపాటి నుబ్బరాయడుగారు పరలోకములైరి. అయిన కీ నెల 9-వ తేదీన సాయంకాలమునకు గజేలో నుండగనే జ్వరమారంభించినది.

ఇట్టి సద్రావృత్తులనుండి రికి సంవత్సరములతోడనే నూతనంబు నిండెను. వీర యాత్మ కవుల రావు త్రికాశ్వత మహాపదవిని శ్రీపరమేశ్వరుడు ప్రసాదించుచు గాక...

గోదావరి జిల్లా తాళ్లకేపు శ్రీరామమూర్తిపురమునందు భవనము నిర్మించుటకు భవనసహాయకమై రంగనాథుని బాలజ్ఞానసీమనాటకసమాజమువారు 16 వ తేదీన సంగీతవీరలను నాటకమును ప్రదర్శించిరి.

మీ పుత్రికలను విద్యాభ్యాసమునకు వదలకొనవలసిన గతి కలిగిన మిత్రులందఱు యూహించుచు, ఇదికావ్యము కాదా? భావికాలమున భరతభండమున కలగవచ్చు వారు బలహీనులును హృస్వకాయులును బుద్ధిహీనులును కాకుండ నుండవలసిన శ్రీమద్విజ్ఞానకులును ఉత్తమచరిత్రులును గూడ కావలెను.

చిత్తూరు జిల్లా చివ్వాడకుండి యొకరిట్లు వ్రాయుచున్నాడు: కాశ్యపాచార్యుని సంతానము కనిపెట్టెను. సంతానమును సంతానముగా విద్యలను దధిమిత పంచమును నీతిమాలిక గ్రంథకర్త గారు నగు శ్రీమాన్. ముడిబి వేంకటరమణాచార్యులువారు 17 వ తేదీరాత్రి నుమారు 10 గంటలకు నిర్వాణమయిరి.

ఒక విశేషము లిట్లు వ్రాయుచున్నాడు: కాశీ నాథుని జరిగిన రౌడెన. ఆంధ్ర ఆయుర్వేదకై న్యసమ్మేళన సందర్భమున కాశీనాథ వాస్తవ్యులు ధర్మములగా దానకర్తవన విజయటకు తగిన రావుబహద్రులు మైదా వేకటచెలపతిగారు తన సహజ ధర్మగుణముతో కాశ్యపాచార్యులను "ఆయుర్వేద విద్యాలయము, ఆయుర్వేదకర్త బౌద్ధధర్మములు నెలకొల్పిని మిత్రము, 10000 వ విరాళముకొనుగి భక్తమేళన ఆశీర్వాదమునకు పాత్రులయిరి.

తెలంగాణకుండి 21 వ తేదీన ఒకరిట్లు వ్రాయుచున్నాడు: నేటికానందుగి 5 గంటలకు తెలంగాణలో శ్రీకృష్ణకావర మేళనసత్తమునకు పట్టుగా వర్ష సుకరవివాహపుల్లెలుకు ఘడించుటకు దివానులమునకు ఎల్లవద్ది జాతికాయము పంతులు రిటైర్డ్ జిల్లాజడ్జిగారు యాభిషిక్తులైన పౌరమహాసభ జరుపబడినది. ఆంధ్రకు పంచములతోపాటు తిక్కన నాటకు జాతులవారు విచ్చేసి యోగిగారుగా బిల్లుకు ఘడించి దాని యనపరము హిందూసంఘమున కౌరవముగి తేదన తీర్మానము చేసిరి.

సర్ కాగడగు గాన సంస్కరణముల సంగ్రహము: బర్మావారికి ఉన్నతోద్యోగముల నిమ్మ విషయమున ఇండియాలో ఏదర్దతి అవలంబించబడునో బర్మాలోనూడ అవధితియే అవలంబించబడును. రాష్ట్రీయస్వరూపాలను నిపుడియ్యవీట లేదు. గాగ్రములలో స్వరూపాలను మిపుడు ప్రారంభముగా వీట లేదు. గ్రామములలో నియోజనము మాడదు.

బర్మా శాసనసభలో లెట్టి నెంబు గవర్నరుతోగూడ 74 గురు సభ్యులందరలెను. వారిలో 52 నియోజకులుగనుండవలెను. ఆ 52 మందిలో మండలసభలవారికే 31 మందియును పట్టణ సంఘములకే 16 గురును నియోజకవలెను. యూరోపియను, ఆంగ్లో ఇండియను, ఇండియను, చీనావారికి ప్రతేకసంఘ ప్రాతినిధ్యము నియోజనమున నుండవలెను. సరియగు ప్రాతినిధ్యము లేనివారికి 5 గురు నియమించబడవలెను. బర్మారంగాను వర్తకసంఘముల వారును విశ్వవిద్యాలయము వారును ఒక్కొక్క సభ్యుని నియోజింపవలెను. దొరతనమువారు ఇద్దరు కాత్రు వేత్తలను నియమింపవలెను. కొన్నివిషయములు మాత్రమే పరిభ్రమ్యమువారికే పరిపాలింపబడును. తక్కిన అన్ని విషయములను 4 సభలకే పాలింపబడును. అసభలకు అసభికారులే అధ్యక్షులుగా నుండురు. బర్మాకు ఇండియాసంబంధ మనసరము. పరిశిధులు శాసనసభలో నుండ వలెను. 2 అసభ్యులును 1 యాద్యోగియును స్టేటు కౌన్సిలులో నుండవలెను. బర్మా కొకకార్యదర్శి ఇండియా దొరతనమున నుండవలెను.

ప్రకటన

రేపటిదినము, క్రీస్తును పండుగదిన మగుటచే, మా కార్యాలయమునకు సెలవు సంగబడును. అందుచే, రేపటి ప్రతిక వెలువడదు. సంపాదకుడు.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1918-వ సం. డిసెంబరు నెల 24-వ తేది
మంగళవారము.

వివరిత వాదము

భారత సంస్కారోద్యమ ప్రతికక్షు లాంగ్ల దేశమున విచిత్రాభిప్రాయములను వెల్లెబ్బచుచున్నారు. వీరిలో గొందరు, హిందూ దేశమునకు రాజకీయ సంస్కరణ మనలే కనికరాదని తమ నిశ్చయాభిప్రాయము చెల్లెపుచున్నారు. మరికొందరులు గాక ఆగస్టు 20-వ తేది ప్రకటనము సంగీకరించుచు, దానికి విపరీతాత్మము గల్పించి ఫలవరి హితము గావించు ప్రయత్నించుచున్నారు. ఉదయ పక్షములను వైకెటుల నటించినను, సంస్కరణ విముఖులై యున్నారనుట తేలెల్లము. ఉదయల వాదములను నవంబరు మాసపు "నైట్ లీజు" సంచిక అందు ఆఫ్టర్ అను మాసపత్రికలో, వెల్లడింపబడియున్నది. కలకత్తాలో నిడివరకు హైకోర్టు జడ్జి కడవియందుండి ప్రస్తుతము వకారవేత నము నొందుచున్న సర్. హరీ. యల్. ప్రిథ్వి అను నాంగ్లో హైందవుడు బాధ్యతాయితీ ప్రభుత్వము హిందూ దేశమున కిపు డనలే పనికి రాదనియు, ఆగస్టు 20-వ తేది ప్రకటన మనర్థ వాచకమనియు మొదటి పక్షపు వాదమును సమర్థించుచున్నారు. ఇందు వింత ఎద్దియులేదు. ఏలన, హిందూ దేశపు ధనమును సంత్రిప్తిగ ననుభవించి యిపుడింకను హిందూ దేశపు ధనముచే పోషింపబడుచున్న ఈ యద్యోగి హిందూ దేశపు ఋణమును తీర్చుట కిట్టి మార్గము నవలంబించుట, కాలస్యభావమున కనుగుణ్యముగ నున్నది. వీరి కృతఘ్నులతో ఇపుడు నిమిత్తము లేదు గాని వీరు తమ యభిప్రాయముల సేమాత్రము దాచక, వెల్లెబ్బచినందులకు మాత్రము సంతసింపవలసినదే. ఏలన, ప్రతికూలుర నిజోద్దేశము లెవ్వియో, స్పష్టముగ తెలిసికొనుట కవిక శక్తి గలుగుచున్నది.

ఆగస్టు 20-వ తేది ప్రకటనము ప్రభుత్వము వారిని దప్ప మిగిలినవారి నెవని బద్ధులగ జేయ జాలదనియు, ఆ ప్రకటనము చక్రవర్తిగారి వాగ్దానముతో తులనాగదనియు, స్థిరమగు చాటుచున్నారు. ఈ ప్రకటనమునకు మాంటాగూ గారవసరముగ ప్రాముఖ్య మొసగి, భారతీయుల కడియాసల గల్పించిరిని, వీరి యభిప్రాయము. మాంటాగూ సంస్కరణము లసలే బనికిరావని చూపిన కారణములు ఇందో బ్రిటిషు సంఘము వారు ప్రచురించిన దప్ప వేరెవ్వియు గానరావు. వోరు లేని ప్రజాసామాన్యము స్వపరిపాలనము నాంధ్రపరముల ప్రథమకారణము. స్వపరిపాలన మే తెంచినచో విద్యార్థులు రయితలును పీషించెదరనుట రెండవ కారణము. హిందూ దేశమునకు రాజ్యాంగ సంస్కరణము సరిపడ దనుట మూడవ కారణము. స్వపరిపాలనము వర్ణభేదము సేక

ప్రదేశమునందు వర్ణిలాలవనుట నాల్గవ కారణము. మాంటాగూ సంస్కరణవిధానము విప్లవ కరమనుట ఐదవ కారణము. అన్నిటి కన్నను ఐ. సి. యన్. యద్యోగిని ప్రతిష్ఠ యికముందు నామమాత్రావశిష్ట మగునను కారణము స్థిరమగు ప్రధానమని చెలిపిరి. వీరివాదమునకు రాలెట్టు కమిషను నివేదిక మాధారముగ నైకొనబడుచున్నది. సంస్కరణము మొదలంట బనికిరాదనుటయే, వీరివాదసారాంశమై యున్నది.

కలనల్ సి. యి. ఏటుగారు రెండవ పక్షపు వాదమును సమర్థించుచున్నారు. వీరు 20వ ఆగస్టు తేది ప్రకటనమును ప్రమాణముగ నైకొనెదరు గాని, స్వపరిపాలనా ప్రధానము నెమ్మదిగ జరుగవలయు ననియు, మాంటాగూ సంస్కరణములు 20 ఆగస్టు ప్రకటనమునకు భంగకరముగ నున్నవనియు, వీరివాదమైయున్నది. ఆ ప్రకటన సూత్రములను, మాంటాగూ గారతిక్రమించిరిని వీరు భయ మొందుచున్నారు. వీరియభిప్రాయ ప్రకారము సరియగు పునాదులు లేకుండ మాంటాగూ గారు సాధమును నిర్మించుచున్నారు. ఉద్యోగములలో భారతీయులకును, యూరపియులకును భేదానావకాశముల నొసగవలయు ననియు, రాజ్యాంగ సభలలో గూడ నిట్టి భేదానావకాశముల నొసగవలయుననియు, ప్రభుత్వాధికార ము మాత్రమైన దగినచో, హిందూ దేశమునకు మితిలేని విపత్తు సంఘటించుననియు, అరాజకీయ ప్రబలి శాంతి యడుగంటు ననియు, వీరు చెల్లెపుచున్నారు. అందుచే, రాష్ట్రములం దొక్కమారు బాధ్యతాయితీ విధానమును ప్రవేశ పెట్టుటకు బహు డివిజనుల సభలను నెలకొల్పవలయుననియు, అవి సాధ్య మగునంతవరకు భాషా ప్రయుక్తములుగ నుండవలయుననియు, వీరు గోచరున్నారు. బాంబాయి రాజధానిలో, ఘూర్జర, మహారాష్ట్ర, సింధు రాష్ట్రముల సభలను నెలకొల్పవచ్చునని, వీరిమతము. ఈసభలలో ఆంగ్లేయ భాష నుపయోగింప నవసరముండదనియు, ఏ భాషా ప్రజలు తమ స్వభాషను పరిపాలనా వ్యవహారములలో నుపయోగింపవచ్చుననియు అట్టి సభలలో ప్రజలు తమ సామర్థ్యమును వెల్లెబ్బచుటకు ఏలుగలుగుననియు, వీరు సూచించుచున్నారు.

ఈ సూచన యుక్తమయిన దనుటకు సంది యము లేదు. ఇంతకన్నను, దేశము నే భాషా ప్రయుక్త రాష్ట్రములుగ విభజించి, ఏ భాషా భాగపు పరిపాలన మా భాషలో జరుగవలయు నని శాసించిన ఎంతయో లాభకరముగ నుండును. అట్టి సమయమున, ఆంగ్లేయ విద్యార్థులతో పరిపాలనములో జోక్యము గలుగజేసికొని, ప్రజాసామాన్యమును బైకిరానియు రను అపనిదకు తావుండజాలదు. ఆంగ్లో ద్యమ మీ కారణముచేతనే, భాషా ప్రయుక్త రాష్ట్ర విభాగము స్వపరిపాలనాభివృద్ధి కల్పవసరమని చెల్లెపుచున్నది. కాని కలనల్ ఏట్ గారు స్వపరిపాలనా ప్రధానము నభిలషించుట లేదు. విద్యార్థులు స్వపరిపాలనా భారము వహింపలేకుండుటచే, బాధ్యతాయితీ ప్రభుత్వ ప్రాధాన్య మిపుడు వలదని చూపుటకే వీరి కారణముల జూపుచున్నారు. ఆంగ్లో ద్యమ మటులగాక, బాధ్యతాయితీ ప్రభుత్వమునకు, భాషా ప్రయుక్త రాష్ట్ర విభజన ము వెన్నంటియుండవలయు నని కోరుచున్నది. ఏటుగారు, ఆగస్టు 20-వ తేది ప్రకటనపు వాగ్దానమును ప్రయోజన రహితము గావించ జూచుచున్నారు. ఇదివరకు హిందూ దేశమున కొనగబడిన ముఖ్యవాగ్దానము లొకటియు సభలముగాలేదు. గానీగారి ప్రకటనము

నకే, కర్జను ప్రభువుగారు విపరీతాత్మము గల్పించిరి. ఆగస్టు 20-వ తేది వాగ్దాన మయినను ఇట్టి దుర్బల జెండుకుండు సని యూహించితిమి. ఏటుగారపుడే దానికిని వేర్ధము గల్పించి సంస్కరణములు కొనసాగుండ నుండునటుల ప్రయత్నించుచున్నారు. వీ రొక్కరే గాక, సర్. రెజిస్ట్రార్ క్రాడక్కుగారు గూడ, ఆగస్టు 20-వ తేది ప్రకటనము ఫలవరిహిత మగునటుల, నవ్వయించుచున్నారు. వారు ప్రచురించిన సంస్కరణవిధానము, స్వపరిపాలనా శాస్త్రసాఫల్యమునకు వ్యతిరేకముగ నున్నది.

20 ఆగస్టు ప్రకటనము సంగీకరించుచు స్వపరిపాలనోద్యమమునకు ప్రతికూలముగ కృషి సలుపు రెండవ పక్షము వారిచే హిందూ దేశమున కెక్కు డపాయము గలుగ నున్నది. మొదటి పక్షము వారు తమ స్వార్థపరిత్వము నసందిగముగ వెల్లడించుచున్నారు. అందుచే వీరి ప్రాతికూల్యము నెవ రొక్కనుట సులభము. రెండవ పక్షమువారి ప్రాతికూల్యము నెవ రొక్కనుట కష్ట సాధ్యము. భారతీయులు తమయెదుట నున్న యువాంతరముల నన్నిటిని గమనించి ఎవ రెటుల దలచినను సరకుజేయక తమ జాతీయోద్యమములను ప్రస్తుతముగ వెల్లడింపవలయును. ఎల్లండి జరుగుచున్న కాంగ్రెసు సభ ప్రజాశాస్త్రసాఫల్యమున కేయే మార్గముల నిపు డవలంబించవలయునో నన్వేషించి, సత్వరకార్యదీక్ష బూచి విజయము గాంచెదరుగాక యని కోరుచున్నారము.

జాతీయ తీర్థ యాత్రా సేవనము

సామ్యులైన మార్గశీర్ష మాసము తీర్థ యాత్రా సేవనమున కనుకూలమైన కాలము. తీర్థ యాత్రా సేవనము లోకజ్ఞానమును బడయుటకును ఆత్మజ్ఞానము నుపార్జించుటకును పురుషార్థమును సాధించుటకును ఐరమ ప్రయోజనకరముగ నొప్పుచున్నది. అట్లునామలు తీర్థ యాత్రలను సేవించి మహత్ఫలమును బడసిన యితీహాసములు సుప్రసిద్ధములు. జాతీయ తీర్థ యాత్రను జేయుట భారతీయుల కిపుడచారమైనది. ఇయ్యది సామాన్య తీర్థ యాత్రల వలె ఖండములైన ప్రత్యేకస్థలా రాధనమునకు గాతను నఖండమైన భారతమాతను సేవించుటకై చేయబడుచున్నది. దేశభక్తులు వారి వాక్కుభారములతోను పవిత్రభావములతోను పరమోత్సాహముతోను మహోజ్వలమై కామితార్థప్రదాయిని యై మహాసభ నారాధించుచు కృతార్థులగుచున్నారు. తీర్థ యాత్రా పరాయణులు దేశభక్తుల మహోపదేశములను విని సేవావిధానమును గ్రహించుచు పూర్తిభరితు లగుచున్నారు. దేశభక్తాగ్రేసరులు దాదాభాయి నారోజి గోపాల కృష్ణ గోఖలే మొదలగు మహానీయులు వారి పవిత్ర సేవలన నభుకల్పమును బడసిన విధము సేవకుల కాదశ్యముగ నుండగలరు. భారతజాతీయ చరిత్రమునందు జాతీయ మహాసభా ఘట్టము తేజోవంతమై విరాజిల్ల గలదు.

జాతీయ మహాసభ ఢిల్లీ నగరమునందీ వారాంతమునందు గూడుచున్నది. భారతీయులు జాతీయ తీర్థ యాత్రా సేవనమునకై నానా ప్రదేశములనుండి యును డిల్లీ (దేహాలి) నగరమునకు వెడలుచున్నారు. దేహాలి నగర శ్రవణ మాత్రమున భారత రాజ్య లక్ష్మికి సంప్రాప్తమైన సువిపాక దుర్విపాకములు మనోగతంబు లగుచుండును. ఎన్నియో సామ్రాజ్యముల వైభవము నీ ప్రాచీన నగర రాజ్యము సందర్శించినది. ఎన్నియో రాజ్యవంశముల నాశనము

వృత్తాంతములు

సంయుక్త రాష్ట్రముల లెక్క పెట్టు గవర్నరుగారు:— వీరు 28 వ తేదీన లక్నోనుండి కలకత్తాకు వెళ్లిరి. ఆచట బంగాళా గవర్నరుగారి కతిధి గానుండును. 29 వ తేదీ నాటికి మరల లక్నోకు వచ్చెదరు.

మార్వాడీలు - కర్ణాటకరవివాహము:— కలకత్తాలో దగ్గుంగ మహారాజు గారి ఆధిపత్యముక్రింద మార్వాడీలు మున్నగు ఉత్తరహిందూస్థానమునారు సభచేసి పటేలు గారి కాసముఖ నిరసించిరి.

రైలుప్రమాదము:— 21 వ తేదీన రాత్రి 9 గంటలకు బంగాళమున దెగ్ రాజంగాష్ట్రమునకు మధ్య 348 వ మైలు కదల సామానులబండి పట్టాలనుండి తొలగింది. ఎవరికిని అసానుము కలుగలేదు. 36 గంటలలో నిరోధము తొలగింపబడును. ఆంతరవరకు ప్రమాదములకు మాన్యుట ఆవసరము.

కన్పూరంగయ్యంగారు:— శ్రీకాశీనిధులుగ అంగ్ల దేశమునకు వెళ్లిన హిందూపత్రికా సంపాదకులగు ఎన్. కన్పూరంగయ్యంగారు తేమముగా కృషిచేయునకు వచ్చుచు, మొన్న సాయంకాలము సుమారు 8 వేళు జనవరి 2 వ తేదీ కొలంబోరేవు చేరువరని తెలియుచున్నది.

సిపాయిల అల్లులకు:— సేనాని కార్మికదళమునకు చేసినవారు కొందరు సెలవుమీద వచ్చి మరల బాప్రావహ పోవునపుడు కన్ననూరునుండి వెట్టూరువరకుకు ప్రతి స్త్రీక నలూను చాలా అల్లులకు గావించిరి. వారి నాయకు డెగు మొయిదీన్ అను మాపిలావాదోక పోలీసు కనిష్టేయుని నిష్కారణముగా కొట్టిండున వానిని చెరసాలయ్య గుంచిరి. పిమ్మట విచారణచేసి వానికి 6 నెలలు కఠింక్ష నిధించిరి.

అధికారి నియోజనములు:— కృష్ణాజిల్లా కలెక్టరు కాంబెజగారు ప్రభుత్వమువారి రివియూకాళకు ఏ. ఆర్. నాథ్ గారి స్థానే కార్యదర్శులుగ నియమింపబడిరి. జె. టి. గయను గారిని కృష్ణాజిల్లా కలెక్టరుగా నియమింపబడిరి. కర్నూలుజిల్లా ప్రెజిడెంట్ మార్కుబడిన న్యాయతి లక్ష్మీవరసింహారావు పంతులు గారు కృష్ణాజిల్లా ప్రెజిడెంటుగా కలెక్టరుగా నియోజింపబడిరి. అప్పగిండావరి డివిజను ఆఫీసుకు పి. వేంకటరావును గారికి మూడుమాసముల ప్రీవీటీజె సెల వియబడినది.

మహామహాలీ షేకతాలీ గారు:— మహామహాలీ నిర్బంధితులగు మహామహాలీ షేకతాలీగార్లు స్వగ్రామము రాంపురము వెళ్లి ఈమధ్యవారి యంట కలిగిన మరణములవలన విచార సాగరమున నున్న బంధువులకు చూచి వారమురోజుల లోగా మరల చిందవ్యాపకముచేయుచు ప్రభుత్వమువారు సోదరులకు ఉత్తరవు విచ్చివారు. సోదరులు విన్న చిందవ్యాపాన విడిచి జబ్బువుపురము, అలహాబాదు, లక్నో, మద్యములగుండ రాంపురమరకు వెళ్లి వారని న్యాయుండియా పత్రికకు చిందవ్యాపానండి యొకరు త. తినిచ్చిరి.

మితవాదులు-జాతీయ వాదులు:— మా. శ్రీనివాసరాస్త్రి మా. ప్రేమ్లలు పరంజి, జనంగీరు వెటిలు, ఏ. పి. సెతు, కృష్ణప్రసాదకామగార్లు ప్రత్యేక కాంగ్రెసు సభకు రాతేరు. వీరు ఢిల్లీ కాంగ్రెసుసభకువచ్చెదరు. మా. మరే ద్విరాధదేశస్థి, సర్ వాచా, 40 చంద్రావర్మ, మధోల్కర్, జోషి, మా. డాక్టరు తేజబహదరు సప్తా, మా. పండిత జగతివారాయణ, 40 విశోదమిత్ర, మా. ప్రదేవచంద్రమిత్ర, మా. సత్యనాథు, సత్య, మా. వారెరు గారు మున్నగువారు ఢిల్లీ కాంగ్రెసు సభకు గూడ వెళ్ల సంగీరింపలేదు.

మనోరాస్త్రియరు:— బి. వి. ఎస్. ఎస్. కంపెనీవారి “మనోరాస్త్రి”యరు సకంబరు 2 వ తేదీ లండనునగరము నుండి బయలుదేరి 23 వ తేదీన బొంబాయి చేరును. వేమూరు, కేళు కాలనీలవద్ద నిలబడినట్లున్నది. జనవరి 11 వ తేదీ మొదలుకొని ప్రతి కనివారమునాడు ఒక స్త్రీయరు 12 గంటలపుడు ఇంగ్లండు ప్రక్కపోలముల మొయలు తిసాయిను పట్టుకొని బొంబాయి నుండి బయలుదేరుచుండును. జనరలు రాష్ట్రాఫీసులలో టపా యెప్పుడు కట్టివేయబడవలయునో ఇంకను నిశ్చయింపబడలేదు. ఇంతలోనే నిశ్చయింపబడగలదు.

ద్రుడు ఢిల్లీనగరమును రాజధానీపురముగ నిర్ణయించుట వైవఖుటనయై యుండును. పురాతన నవీన ఢిల్లీ నగరమునందు భరతఖండమునందు స్వరాజ్యసాధ నిర్మాణమున కవసరమైన మూల స్తంభనిర్మాణమునకు జాతీయతీర్థయాత్రాపరాయణులు వారి విద్యావివేకములను వినియోగించి సంపూర్ణయాత్రాఫలమును బడసి కృతార్థులయ్యెదరు గాత!

కృష్ణామండల రయితుల మహాసభ పూర్వగ్రామములో జరిగిన ఈ సభలో, నీటి తీరువ హెచ్చుదల వనికేరాదని తీర్మానింపబడెను. సభాధ్యక్షులగు రామబహదూరు కూర్మా వెంకట రెడ్డిగారుగా రీ విషయమై మహాసభ్యులను మొసగి, నిటితీరువను హెచ్చుజేయుటచే రయితుల యిక్కట్లు ఎటుల మితిమీరునో దృగ్గోచరము గావించిరి. కృష్ణా, గుంటూరు, గోదావరిజిల్లాలలో రయితు లేకగ్రీవముగ నీ హెచ్చుదల అవధదా యక మని మొరలిడుచున్నారు. ప్రజాసామాన్యముపై సభిమానము వహించెడి అధికారి వ్యమువారు వారి మొరల నాలించి, తీవ్రవాండో శనమున కెడమీయక తమ యుత్తరువును రద్దు జేసికొన గోరుచున్నారు.

కాంగ్రెసు అధ్యక్షుని యూరేగింపు కాంగ్రెసు అధ్యక్షుని యూరేగింపున కావ్య న సంఘమునా రేర్పరచిన మార్గము వనికిరాదని ఢిల్లీ అధికారులు త్రువ విచ్చిరట. ఈమార్గమున తోరణములు కట్టుటకు నీలులేదని తెలుపబడెనట. ఈ యుత్తరువు రద్దుచేయబడనంతవరకు, యూరే గింపు టుత్తవమును మానివేయుట కావ్యన సంఘమువారు నిశ్చయించిరి. ఢిల్లీ అధికారుల లింకను స్వ విషయములలో తొందరల గలిగించుట జూడ వారి దృష్టిపము మారలేదని స్పష్టముగుచున్నది. రాజప్రతినిధిగారు వెంటనే అధికారుల నిరంకుశ చర్యల నాపుట భావ్యము.

సువార్త ఢిల్లీ కమిషనరుగారి లింతకాలమునకు వివేక చంద్రపాలు గారిపై విధింపబడిన నిషేధమును రద్దుజేసి, వారిని ఢిల్లీ కాంగ్రెసుసభకు వెడలుట కుత్తరు విచ్చివారని, అస్సాసియేటును ప్రెస్సువారు దెలుపుచున్నారు. కాంగ్రెసు రాయబారములు అంగ్ల దేశమునకు వెడలగూడ దను నుత్తరువులు గూడ త్వరలో రద్దు జేయబడు నని యూహించుచున్నాము.

22 వ తేదీ కేవలతాలాకా పెదపులికర గ్రామమున రైలుల సమావేశమై డి. డల్లి రా వారిచేయు గ్రామ సంఘాతీలకునాస్తి వచ్చింది ప్రభుత్వమువారికి తెలుపుటకు తగిన ప్రయత్నములు జరిగినవి.

జంతువుల చేష్టలవలన తుపాను గలిగించుట:— సముద్రతీరమున తిరుగు పక్షులు తుపాను వచ్చుచేక సముద్రతీరమును విడిచి దేశమధ్యమున కేరుట. అని త్వరగ నెరిపావుట తుపాను రాకను నూదించును. ఆపక్షులు విస్తారముగ సముద్రతీరమున ఎరుచుండుట అపకూల వాయుసూచనము. కొన్ని పక్షులు అపకూలవాయుతము వీచునపుడు చాలవైగా నెగురును. తుపాను గాలి వీచునపుడు సముద్రజలమునకు కడుచేరుగా నెగురును. తుపాను వచ్చుచేక గాడిదలోందోపెట్టును గొట్టెలు గురులుగా వెచ్చుకొని యును చేరును. తుపానురాకను పండులుగూడ గ్రహింపగలవు. మక్కలు లోకము ముడుచుకొని మొరుగును. పిల్లులు మూలములల నెదుగును. ఈనూచనలవలన ముందు త్వరలో తుపాను కలుగు నని సాధారణముగ గ్రహింపవచ్చును.

నవలొకించినది. ఎన్నయో మతవర్తివర్తనములను ధర్మపర్తివర్తనములను జూచినది. రక్తప్రవాహ సిక్తములైన కొల్లల ననుభవించినది. కాళిందీ తటకృతమైన కృష్ణమురళీగాన కృతిధ్వనులతో విరాజిల్లినది. శ్రీకృష్ణావతార లీలతో పాననమైనది. ధర్మాధర్మములను వృద్ధిక్షయములను సుఖదుఃఖములను ననుభవించిన ఢిల్లీనగరరాజము నేటికిని ప్రతిభాయుతమై విరాజిల్లుచున్నది. ధర్మమూర్తియైన ధర్మరాజు దేశభక్తుడైన కృష్ణరాజు దుర్బిదగుడైన మహమ్మదు టాగ్లకు దుర్భిమానియైన బేరంగీజీబు మొదలగు రాజుల పరిపాలనమునకు ఇంద్రకపటము కృష్ణవర్ణము, తుగ్లకాబాదు జహానాబాదు ఢిల్లీనగర రాజ్యములకు నున్నవి అనాఃనుండియును ఢిల్లీనగరాధిపత్యము భారతరాజ్యగ్రహణమునకు సింహద్వారప్రవేశముగ బిగినింపబడుచుండెను. ఢిల్లీ నగరాధిపత్యమునకై కలియుగాదియుండియును శోభవములైన పీఠపాత్యలు భాషపాత్యలు మానవ హత్యలు సత్కీర్తనములు ఐరోపా మహాసామ్రాజ్యమువలె రాజుల మహాత్మ్యము ధర్మబల బాహుబల సంరంభంబును ననంతముఖముల చాటుచున్నది. ఇట్టి ప్రాచీననగర రాజమునందు నూతన రాజధానియందు నవధర్మసాధనాసంధిసమయమునందు జాతీయమహాసభ గూడుట వరమప్రయోజనకరముగ నొనర్చదగియున్నది.

కొంప పాండవయధ్యక్షులనుండునలె నైరోపాసంగ్రామము నందును విజయము ధర్మాధీనము యును బహు బలాధీనము గాదని మనుస్థాపింపబడినది. ధర్మసాత్వత్వప్రేములైన బ్రిటీషుక్రజలు ధర్మసిద్ధాంతమును స్థాపించుటకై అపారమైన త్యాగమును జూపిరి. భంతీయుల యపూర్వత్యాగము సాహసకరాక్రమములు మిశ్రమండిలి విజయమునకు దోడ్పడినవి. లోకమునందంతటను స్వమినిర్ణయ సూత్రరూపమున ధర్మసాత్వత్వ సిద్ధాంతము స్థాపించుటకై జనవరి మాసారంభమునందు ప్యాసిఫిక్ సముద్రమునందు సందేసభ గూడుచున్నది. సందేసభయందు సకలరాజ్యముల సీతిగతులు విబుచుమహాశయిని ధర్మసూత్రముల కివరూపముగ నిర్ణయించుటకు ప్రయత్నములు జరుగిగలవు. సందేసభకు బికానీరు మహారాజు సర్ సత్యేంద్రకృష్ణసింహ భారతీయ కృతిధులుగ నియోజకబడినను వారు ప్రజాకృతిధులు గాను, బ్రిటీషుక్రజలకు భారత ప్రజాశయంబులను దెలుపుటకు ప్రజాకృతినిధిని నియమించుట యవసరము. భారతీయుల స్వయం నిర్ణయశయంబులను బ్రిటీషు ద్వీకములందు వెలడిచేయుటకు భారతజాతీయ తీర్థయాత్రాఫలమును స్వదేశమునుండి లండనునగరమునకు మార్పుల యవసరము. ప్రత్యేక మహాసభాసమావేశ సమయమున బొంబాయి సభనుండి చీలిపోయిన మితవాదులందు కొందరు ఢిల్లీనగరమునందు గూడగలరు. శ్రీనివాసరాస్త్రిగారు మితవాదులకు మార్గదర్శకులుగ నుండి నందులకు పంద్యులు. భారతజాతీయ మహాసభాచారిత్రమునందొట్టి సందేసమయ మితవరకొన్నిదను సప్రాప్తము గాతేను. సప్రాప్తమైన సుముహూర్తమును వివేకముతోను దూర్బద్ధితోను సాహసధైర్యములతోను వినియోగించుటకును సనేకసామ్రాజ్యముల జననమరణములను సందర్శించిన ఢిల్లీ నగరము సకలవిధముల దగియున్నది. అతిపురాతనమైన ఢిల్లీ నగరముఖమున నవయుగ రాజ్యధర్మమును భరతఖండమునందు ప్రకించుటకై శ్రీ పంచమజ్జరి రాజేం

ప్రాశస్త్యము

అంతర్విశ్రమించి పునఃసభ.

అందఱు, డిశంబరు 18:— అంతర్విశ్రమించి పునఃసభ. పునఃసభ మొదలైనది మంగళవారమున విజయవాడ నుండి వచ్చిన వారు మొదలు పాల్గొన్నారు. అంతర్విశ్రమించి పునఃసభ మొదలైనది మంగళవారమున విజయవాడ నుండి వచ్చిన వారు మొదలు పాల్గొన్నారు.

అమెరికావారి తీర్మానము.

పారిసు, డిశంబరు 19:— మున్నగు జాతీయ గౌరవమును సంఘమువారు నేరొసగిన సమావేశము విజయవాడ వారి సభయందు జరిగింది. విజయవాడ సభయందు జరిగిన సమావేశము విజయవాడ వారి సభయందు జరిగింది.

తరువాత జాతీయ అధ్యక్షులు గౌరవ వోడను, వరాను వారాధిపతి అధ్యక్షులు మొదలు విజయవాడ వారి సభయందు జరిగింది.

స్వయం దేశమాతృత్వము.

పారిసు, డిశంబరు 22:— విశేషమంత్రుల కార్యాలయమున కాంటూరామిలోనుండి నిన్ను విందు జరిగినది. మధ్యభారతము మొరొకోల విషయమును పరిష్కరించుటలో స్వయం దేశమాతృత్వము కలది గాన స్వయం దేశమాతృత్వమును సందేహము నుండవలెనని తెలుపుట ప్రధానమంత్రుల పారిసుకు వచ్చెను.

పోవు ప్రతినిధులు విజయవాడిని దర్శించుట.

అందఱు, డిశంబరు 22:— పోవుగారి అమెరికా ప్రతినిధులు మున్నగు జాతీయ అధ్యక్షులు పోవుగారి పక్షమున నేరొసగి విజయవాడిని దర్శించెను.

జర్మనులను సింగపూరు వారు బహిష్కరించుట.

అందఱు, డిశంబరు 23:— 10 ఏండ్లవరకు జర్మనులను మలయాదీపములనుండి బహిష్కరింపవలెనని రాష్ట్రపతి సమావేశమై తీర్మానించిరి.

వెనెడెంటు పల్లెనుగారిని సోబోను విశ్వవిద్యాలయమువారు గౌరవించుట.

పారిసు, డిశంబరు 22:— విశ్వవిద్యాలయమున నేడు నిధ్యక్షముగ ఉచితకార్యచరణముతో వెనెడెంటు పల్లెనుగారికి డాక్టరు బియ్యుల దేవ. “విజయవాడ” ధర్మవర్ధనామి యను పల్లెను అని “వై ను రెక్కరు” విశ్వవిద్యాలయమున సమావేశమై పల్లెనుగారిని సంతోషించి తనకు గల గౌరవమును సూచించెను. పల్లెనుగారు వారికి కృతజ్ఞతాపత్రము వందనముల నాచరించిరి.

జర్మనీ

బెర్లినులో అతివాదుల సంఖ్య హెచ్చుట.

అందఱు, డిశంబరు 18:— బెర్లినులో అతివాదుల సంఖ్య చాల హెచ్చినది. నేనలోనుండి పారిపోయినవారు చాలమంది అతివాదులతో చేరి దొరతనమునకు తొందర కలుగజేయుచున్నారు. కార్మిక సంఘములవారి ఆసాయకారులకు అతివాదుల నడపుచు నుంచుటకును పట్టి భయపడెదముగా నున్నది.

వివిధ వేశసమ్మేళనము.

అందఱు, డిశంబరు 22:— ఈ సమ్మేళనమున జర్మనీ దేశముగూడ నుండవలెనని ఎప్పటికిని ప్రమాదకరమే యగునని ఎట్టి బెర్లిను వివిధ వేశసమ్మేళన సంఘముల గూర్చిన సభ వారియందును జేయెను. అధికారుల మారక నిందించుచుండుటచే నేను రాజీనామా నిచ్చితిని. నేనొక యువ్యోగిని బోధించుచు నేనానిగా నియమించుగా నచట పోవలయునని నైతికులు తానే నేనానిని ప్రతిపక్షించుటచే నతడా యువ్యోగమును కనీసం లేక పోయెనని యుద్ధమంత్రుల ముది నుడివెను. క్రొత్త కర్మాగారమునకు నేతనము జరుపబడునని లోకలాంజీగన వ్రాసెనని బెర్లినునుండి తంతివార్త వచ్చినది.

కెయిజరు దుప్పితి

ఆంధ్రము, డిశంబరు 19:— కెయిజరుగారు పడినెములకు మంచముపట్టిరి.

బోలెవిక్కులు; సోవియటులు

ఆంధ్రము, డిశంబరు 20:— ప్రతి విప్లవకులను శత్రువీహితులుగ జేయుటకు, అన్నియు త్రవలును, గౌరవ విరుద్ధములను తొలగించుటకు, సైనికులను సుదోగ్గియు నియమించుటకు అనుకూలముగ బెర్లిను సోవియటులు కాంగ్రెసు వారికి తీర్మానము జేసి దీనిబట్టియు మరొన్ని తీర్మానములను బట్టియు నుపాసగా బెర్లిను దొరతనము వారి కంటే బోలెవిక్కుల ప్రభావ మధికముగ నున్నదని విదితము కాగలదు.

సోవియటుల అధికారము.

ఆంధ్రము, డిశంబరు 19:— బెర్లినునుండి యిటొక వార్తవచ్చింది. సోవియటులు కాంగ్రెసు ఉత్తమాధికారమును ప్రకటించుచు నొక తీర్మానము జేసెను. అయినను కాసనాధికారమును కార్యనిర్వహణాధికారము నది జాతీయసభ ప్రత్యేకముగ నేర్పాటు చేయువరకును ప్రజాప్రతినిధుల కిచ్చినది. జర్మను ప్రవక్తను మంత్రవర్గముల పనిని చూచుచుండుటకు ప్రత్యేక సోవియటు అధికారి నియమించబడెను. రెండు సాంఘికక్షులనుండియు నెక్కుకొనబడిన ఇద్దరు ఉద్యోగియులు ప్రతిమంత్రవర్గమునకు ఉండవలయును.

అఫ్రికా

తూర్పులండను నివాసుల ఆక్షేపణ.

కేప్టౌన్, డిశంబరు 19:— తూర్పులండనులో ఆ నేక మందిపౌరులు సమావేశమై ఏకగ్రీవముగ నీ కేంద్ర తీర్మానమును జేసిరి. బ్రిటిషులైన ప్రజలకు జూరటుకు మాయసత్వముని తెలుపుచున్నాము. సముద్రముమీరకు భూమిమీరకు జర్మనులొనరించిన ఊడగములకు వారికి తగిన ప్రతికారము చేయవలయును. దక్షిణాఫ్రికాయందలి జర్మను ప్రజలకుండియు జర్మనులకు జేయుటకుండియు నష్టపోయెదముగ ప్రకటించుట.

స్వయం దేశమాతృత్వము:— చంగ జేయున ఆ నేకమందల ములవాడు స్వయం దేశమాతృత్వము నొసగవలయు ననుచు తీర్మానములను గావించి పోరాడవలెనని గారికిని హిందూజాతీయంత్రీగారికిని, పార్లమెంటులో ఆ నేకమంది సభ్యులను తంత్రీవార్తల నంపిరి. సంధిసభవద్ద హిందూజాతీయమునకు స్వయం దేశమాతృత్వము గమనింపవలయునని తంత్రీవార్తల సారాంశము.

రుష్యా

ఎస్టోనియా ప్రజాప్రభుత్వము.

అందఱు, డిశంబరు 19:— ఎస్టోనియా ప్రధానమంత్రి అందఱు నగరమున కొకతంత్రీ వచ్చెను. బోలెవిక్కుల పురోగమము నాపుటలో ఎస్టోనియనులకు కష్టములను బోలెనుచు, ఎస్టోనియను ప్రజాప్రభుత్వమును మితిమంత్రి సంతక్షణమునకుండునని ఆశించుచు తెలియజేసెను.

ఉక్రేను రిపబ్లికు.

అందఱు, డిశంబరు 20:— ఉక్రేను ప్రతినిధులు తమ జేతనులు గూర్చి మితిమంత్రివారితో మాట్లాడుటకు పారిసుకు వెళ్లిరి. లింబర్గుకు వోరములో కొంతభాగమును ఉక్రేనుకు చేర్చి రిపబ్లికు పరిపాలనము కంగీకరించిన 450 లక్షల మంది ఆ పరిపాలనకుక్రింద నుండురు. యూదుల స్వాయములగు నాక్షులు పోటింపబడును. స్థిరాస్థిగూర్చి గూడ స్వాయము జరుపబడును. బోల్షివిక్కులు తొందరలను కలిగించ జూచుచున్నారని అచట వారిబల మధికముగ లేవని ఆ ప్రతినిధులు నుడివెరి.

పోలుల జాతీయసభానియోజనములు.

కోపను హేగను, డిశంబరు 18:— బెర్లినునుండి ఇట్లు తంత్రీ వచ్చుచున్నది. జాతీయసభానియోజనములు జనవరి 26 న జేవీని జరుగునని పోలిషు గవర్నరు మెంటువారు ప్రకటించిరి. ఆ సమయమున తూర్పుభాగమున నీ ఎర్క్కులు జరుగును. పోలులు గూడ జర్మను రాష్ట్రములను గలవికొనజేయుద్దేశము చున్నారని జర్మను ప్రతికూలముల జేయుచున్నది.

బొంబాయి కాంగ్రెసు కమిటీ:— జేతను మహాసభా ప్రతినిధుల నెక్కుకొనుటకు బొంబాయి కాంగ్రెసు కమిటీ వారు 22-న జేవీని సమావేశమైరి.

బొమ్మంటి గారి ప్రాతినిధ్యమును రద్దుపరచవలయునని తీర్మానమును జమ్నాదాసు గారు సంతరించుకొనిరి. సంధిసభ స్వయం దేశమాతృత్వము ప్రకారము నిజమైన ప్రజాప్రతినిధిని బంపలేదనియు, తిలక్ గారి నట్టి ప్రతినిధిగ నెక్కుకొనవలసిన దనియు, ఫిర్రోజ్ జుంగ్ బోవు మహాసభ కథ్యక్షులు లాగ నున్న వారిని గూడ సంధిసభకు బంపవలయుననియు తీర్మానములు జేయబడెను. పిమ్మట నీక్రిందివారు యావద్భారత సంఘసభ్యులుగా రాజీవుల సంతకముల నుండవలయునని తీర్మానింపబడెను:— ము. జి. నా. ఎం. కె. గంధీ మా. వి. జె. పటేల్, బి. జి. హర్షి మను, జమ్నాదాసు ద్వారకదాసు, బి. జి. తిలక్, ఎన్. సి. కెల్కార్, పి. కె. తిలంగు, ఉమామహేశ్వరీ, సి. వి. వైద్య, డి. డి. కే. రేము, ఎం. ఆర్. జయేకరు, ము. డి. వి. బెర్లి, ఆర్. పి. కరండికారు, ఎన్. జి. బొంగరు, ము. షేక్రీ, జేవాజీకాంబీ, ఎన్. బి. వాభేకరు, కృష్ణ లాల్ ఎం. జేకాయ ఎన్. వి. కొనాస్త్రి మాట్టి గోపిందీ గారలు.

అమృతాంజనం దీపా, రీ, తంబు శెట్టిపేధి, మద్రాసు.

జిల్లా కమిషనరులకు.

అధ్యక్షుని యూరేగింపు మానివేయబడుట.

మా. పండిత మదనమోహన మూలవాగ్దారు క్రిస్తురుకు మండుగవాడు అనగా 25 వ తేదీ బుధవారమునాడు మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు జిల్లా కమిషనరులకు వచ్చెను. రైలుస్టేషను నొద్ద సామాన్యముగా సన్మానసంఘములు సుపాధ్యక్షులు అను మూలవాగ్దారుకి స్వాగతము సమగదరు. జిల్లా కమిషనరులకు ముగ్గురు సన్మానసంఘములవారికిని ప్రభుత్వ వ్యోగులకును సమాధానములు గలకపోవుటచే సన్మానసంఘము వారూరేగింపు మానివేసిరి. సంఘమువారు రెండు మార్గములకు నూచించిరి. జిల్లా కమిషనరులకు మంత్రిగారము అందువలన 2-3 వేల మంది జనులు రుగియు ఆరెండు మార్గములలో నేదో యొక మార్గమున నూరేగింపు జరుపుట కనుమతించవలెనని యు సంద్యోగులకు వ్రాసిరి. పోలీసు సూపర్వైంటు చేయనూచ కలను చేసెను. సంఘమువారు కమిషనరులకు ఈ తీర్మానము ప్రతిపక్షమున నున్నట్లెవరినైనను లాభములేకపోయింది అనువల న విధిలేక సంఘమువారు నూరేగింపు మానివేయటము నిశ్చయించిరి. పోలీసు సూపర్వైంటు తెలిపిన విషయాలను కొన్ని విధులలో నెలకల నివసించుటయేలేదు. మరొకటి ఏమియు నుండ గొండ్రెగింపులుగా నున్నవి. అదిగాక సంఘమువారు నూచించిన దారులలో వివాదములు జరిగివున్నారేగింపులు సర్వ సాధారణముగా జరిగియున్నవిగాన వారు పోలీసువారు నూచించిన దారులలో నూరేగింపు జరుపవలసిగలవలెను.

శ్రీమతి సరోజినీ దేవిగారు.

28 వ తేదీనాడు జిల్లా కమిషనరులకు జిల్లా కమిషనరులకు సమాధానము ప్రతిపక్షమున నున్నట్లెవరినైనను లాభములేకపోయింది అనువల న విధిలేక సంఘమువారు నూరేగింపు మానివేయటము నిశ్చయించిరి. పోలీసు సూపర్వైంటు తెలిపిన విషయాలను కొన్ని విధులలో నెలకల నివసించుటయేలేదు. మరొకటి ఏమియు నుండ గొండ్రెగింపులుగా నున్నవి. అదిగాక సంఘమువారు నూచించిన దారులలో వివాదములు జరిగివున్నారేగింపులు సర్వ సాధారణముగా జరిగియున్నవిగాన వారు పోలీసువారు నూచించిన దారులలో నూరేగింపు జరుపవలసిగలవలెను.

మహిళా ఆయుర్వేద విద్యాలయము

కాకినాడ నుండి హిందూ మండలి ప్రతినిధులు రాత్రి వ్రాయుచున్నాడు:— 18 తేదీ కాకినాడ విద్యార్థిని సమాజ మండలియందు హిందూ ఆయుర్వేద విద్యాలయ స్థాపనసభ గావించుట జరిగెను. అసభకు ద్వితీయాంధ్ర ఆయుర్వేద వైద్యసమ్మేళన మనకు గాను వచ్చిన ప్రతినిధులును, బురవాసులును దాదాపు 200 మంది పురుషులును, కట్టవాసినులగు 80 మంది స్త్రీలును వచ్చియుండిరి. కొంపల్లె చెంచు రామయ్య కాస్తులవారి గ్రామపాదపత్రమును వహించి వారిని మంత్రిగారముల తోడఁ జనుజయ భావములతోడను విద్యాలయభవనమునకుఁ గొనివచ్చిరి. ప్రారంభమున ఆయుర్వేదభూషణ, భిక్షగ్వర విటూరి వాసుదేవకాస్తులవారు భగవద్గీత ప్రార్థన గావించిరి. పిమ్మట దగ్గి గాల మ్యాట్రోలాపు గారు మిక్కిలి ప్రోత్సాహకరముగా విద్యాలయస్థాపనమును గూర్చి ముచ్చటించిరి. పిదప వాసుదేవకాస్తులవారు తమకుఁ గల శ్రీవిద్యార్థిమానమును వెల్లడించుచు “నాదియ కాలమునుండియు భారతీయులు శ్రీలను మిక్కిలి గావించుచుండిరియు, వారిని మన్నించి ననేగాని పురుషులకు నీతికండఁజాల రనియు వారిమూలముననే యొకడు సనాతన భర్తయును నిలిచియున్న వనియు, నాయుర్వేదముఁ గూడ వారు ముందున వచ్చిననేగాని మేలు గలగఁజాలదనియు, బుర్రులకర్త నామధము బుచ్చుకొను శ్రీలు తమ వ్యాధిక్షణముల సరిగ్గ జెప్పటంబుచేఁ గొన్ని వ్యాధులు నివారించుట కష్టకరముగ నున్నది. కావున శ్రీలవలన నాశ్రీలోకమును బొను చేయవలయును గాన వారికిఁ బాఠములు చెప్పట, వైద్యవిద్య నేర్పుట, మున్నగు సకల నివహముల స్వవిధముల దొర్చుటకును సంసిద్ధుడనై యున్నా”ని మిక్కిలి దైవ్యముతోడను, కట్టుదలతోడను వచియించిరి. పిదప గొండ్రు వైద్యశిఖానులు ముచ్చటించిరి. అనంతరము శ్రీమతి బాలారత్న శేషయ్యగారు భవము లేనిది యెట్టి కార్యమును గానేరదు. సమాజముపక్షమున మంచి రాదనకును నున్నను విద్యార్థికుల భోజనమును జరగుటకై భవమాకళ్యము. పదిమంది విద్యార్థికులకు భోజనమున కగు కళ్యయమును మనానీయులెల్లరు దయచేయింపవలసినదని కోరుచునుభవించిరి. పిదప ఆచంట లక్ష్మీపతిగారు ఆవాక్యముల బలముచును తాము తమ పుత్రులకు దీర్ఘవైద్యవిద్య గలముటకై పంపియున్నామనియు నామెయందు ప్రీతిగల వచ్చిన పిదప గ్వత్తెలముగ దేశముకొలుకుఁ బాటుపడుటకునుకూలముగ దొరికినవారి విద్యార్థిని వేదమును గైకొనుట లేదనియు

నుడివిరి. ఆవిషయము విద్యాలయమువారికి మిక్కిలి ప్రోత్సాహమునుగల్గించినది. పిమ్మట దామెల్ల నీకమ్యగా నుపవర్ణించిరి. సభాసభులును తోడనే తమకుఁ దోచిన విరాళముల నొసఁగిరి. 412 రూప్యములు సమకూడినవి. నెల 1 టికీ ఒక్కొక్కరికి 10 రూపాయలు మోపున క్యమరతది 10 మంది విద్యార్థికులకు ఆయుర్వేదమును నేర్పుటకు ద్వితీయాంధ్ర ఆయుర్వేద సమావేశమువారు ఏర్పాటుఁ గావించిరి. పురవాసులలో నెన్నికఁ గాంచిన ప్రముఖులు కొందఱు కార్యవిరూపకసంఘముగ నేర్పడిరి. సభముగి ముగిసెట్టికి 11 గంటలయినది. పిమ్మట సభాధ్యక్షులవారు మంత్రిగారములతో విడిదికి నిజమును చేసిరి.

సయ్యకు ఏర్పాటులే గారు. ఇంగ్లండులో 8 సంవత్సరములుండి ఇప్పుడే వచ్చిన బాల్కన్ సభ్యులు ఏర్పాటులే గారు “అస్సాసియేటెడ్ ప్రెస్సు” విలేజుయొక్క సందర్శకగా నకడిల్లు తెలిపినట్లే నెను. హిందూదేశములను గూర్చి యుద్ధములన ఆంగ్లం ఆభిప్రాయము విశేషముగ మూలనది. హిందూదేశమున కేమైన సహాయము చేయవలయునని ప్రస్తుతపు మోరతనమువారు నిశ్చయించుకొని యున్నాడు. బాల్కన్ సభ్యులు యుద్ధమున వరుసకు సందేహములేక. మాంచేగు రాజకీయభూమి తయారుచేసిన ప్రస్తుతపు ప్రజా లిక ముగిసెట్టికంటే చాల నయ్యును సందేహములేక. నేను రాజకీయ అభివాదలలోనాడను. ఇంకను ఎవ్వరైన నేర్పాటుసంస్కరణముల నిచ్చిన బాగునునది వాతకు అయినను ప్రస్తుతపు ప్రజా లికంతు సందేహములేక వచ్చువాడ కనుబడవలయునని వారు వాదించుచున్నాను. సహాయములగు మార్పులకు గొప్పటిని మనము నూచించుటావశ్యకము. కాని వారి విరాళములకు ఆభిప్రాయమును వారు వాదించు మైనది. వేరీయును సభ్యులును సహాయము చేయవలయునని వారు వాదించుచున్నాను. అయినను నే నది వరకు చెప్పిరితిని సహాయములగు మార్పులను నూచించుటకునరుదు. ఇంగ్లండునందలి భారతీయ నాయకులు నట్టి మతి ప్రాచుర్యము చే గలిగియున్నాను. హిందూదేశమున చెట్టి ప్రతి నూచుచున్నాలో ఇంగ్లండునందును నట్టిప్రతిభామరేయిన్నారు. కావున మనము మాంచేగుగారికి సహాయముచేయుట మన కవశ్యక కర్తవ్యము. మాంచేగుగారి ప్రజా లిక ఇప్పుట్లో నిలిచి పోయిన ఇంతవేగ మట్టి ప్రజా లిక మరల వాచాలను. అది యేమి ను చాలదని తిరుగగొట్టు నెందును చేసేయును కాని నాపివేయటము బాధ్యము కారలని వచ్చును

పంజాబు సారస్వత సమావేశము:— ఈ సభ దా ను లాహోరు రాజుగారి యాజమాన్యమున ఆదివారమునా డీ కింది తీర్మానములను చేసిరి. (1) రాష్ట్రమునందు నిర్వహణ విద్యకు ప్రారంభించు మూత్రము నాదరించుట (2) ప్రాథమిక

విద్యకు నిర్వహణ విద్యకు చేయవలయునని కోరుట (3) నిర్వహణ విద్యకు దొరతనమువారు వెచ్చింపవలయు సామ్యము నిశ్చయించుట (4) రాష్ట్రమునందలి యుద్ధములలో మంచి పాత్రామిక పాత్రలను నెలకొల్పుట (5) నాటిజ్యోతిగాల నొకదాని నెలకొల్పువలయునని కోరుట (6) నిర్వహణ ప్రారంభవిద్య ఆరేదలకు తక్కువగా నుండవలయునని తెలుపుట (7) దేశభాష అంగభాష రెండును గలసియుండు పాత్రలందు ప్రస్తుతమునలె నాల్గవరకుండి ప్రారంభించుట (8) ప్రాథమిక విద్యకాలమును అయిదే క్లాసుండి నామగే ద్వరకు తగ్గింపవలయునని ఆజ్ఞాపించుట తీర్మానములన్నియు నంగీకృతము లయ్యెను.

సుబ్బారావు నిర్వాణము:— రాజమండ్రి పార్శ్వ సమాజమువారు మొన్న ఆదివారమునాడు రామలహరీ కందుకూరి వీరేశలి గుంటంతులగారి యాజమాన్యమున నొక బిల్డే సభను సమావేశపరచి, పితామహము సంస్థాపనభావ ముక్తులగు బ్రహ్మశ్రీ మొక్కపాటి నుబ్బారావుగారి ఆకాలచరణములకు చింతింప, వారిభంధుమిత్రులకు సానుభూతి చూపుచు నొక తీర్మానమును చేసిరి.

Rangoon Rice Market.
Rangoon, December 23.
The rice market is slacker than the last week owing to the easiness of the holidays. The Secretary of the Burma Rice Merchants' Association has sent a telegram to the Private Secretary to H. E. the Viceroy and to the Food-stuff Commissioner asking that the freight for rice to Bombay, Calcutta and Madras be reduced to pre-war figures and that railway facilities for transport of rice to localities where it is needed be provided. The present freight from Rangoon are Rs. 55 R. 35 and Rs. 22 8 0, respectively which the Association considers much too expensive and should be reduced to as low rates as could cover the cost of transport.

విశ్వేశ్వర దేవాలయమునా డీ. డి.
సావంతుని వనాపది సారసవర్ణి
అవశ్యకతలకు రక్షణములన జరించు వాద్యములకు సరియగుచుండి యును. మువ్వలను, మచ్చలను, గండములను తీర్చుట, ప్రాకారములకు అన్ని విధములకును గలగు వర్మ కోమలము పోగుట్టును. (28)
మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్షణము భారతీ
వనాపది సారసవర్ణి సుఖములకు నిర్మలమును, పాపములను మధ్యవర్తియై అన్ని విధములైన దోషములను తీర్చును. శరీరమునందలి పాపకర్మములను, మలబద్ధకమును తొలగించుటకు శోభనము పోగుట్టి క్షణము నిర్మలమును. శరీరగోళమును గలగతమును. 18 రోజుల పాపములకు 4 రోజులు బుద్ధిగా అమ్ముచును.
పాపైట్టును — వీ. డి. సావంత్,
44, వననవాడీ, నెం. 2, బొంబాయి
Proprietor: P. D. SAVANT,
Fataswadi, No. 144, No. 2, BOMBAY.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

అన్ని నావులకు వరమాపదము

వెల నల్పము
తల నొప్పులకు
వేరు పొందినది.
గుణము లే కుండిన
మీ వైకము మీకు
ఇయ్యబడును.
వనమూలికలచే
చేయబడును.
సునానన గలది.

గుణ మధికము
పంచభాషను
చూచి కొనిన
మోస ముండదు.
ఒక సారి వరీక్షించి
చూడుదు
చక్కని డబ్బితో
వెల రా అణాలు.
అన్ని దుకాణముల
లోను దొటకును.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ము డి పో,
6, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు. 109, ప్రేమ రోడ్డు, పోస్టు, బొంబాయి.

ఆంధ్రదేశవార్తలు

నిజాంయిలాకా మధిరతాలూకా పేంకటాపురం బంజరుదారులను నిరతాన్వ బాతలనగు దామలూరు పేంకటనారాయణరావు పంతులుగారు ఇంప్రూవ్మెంట్ జ్వరమువల్ల నిరీక్షల పరలోకము లైరి.

బాపట్లలోని భారతయువజన సంఘపు ప్రభువువార్షికోత్సవము గడచిన కని, ఆది, సోమ వారములందు జయప్రదముగ జరిగింపబడినది. బండరు జాతీయకళాకళాధ్యక్షుడును, జాతీయ విద్యామంత్రియగును, స్వాగత్యగియు, ఆంధ్రగాంధీయనందగు కోశిలి మామవారి రావుగారు అగ్రాసవాధీనత్వమును వహించిరి. వారిసహాయో సాధ్యులును, పాశ్చాత్యదేశ సంచారియు, విద్యావికారకుడును, వక్తయునైన దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణగారు ఉపన్యాసములుగ నుండిరి.

ఒక విలేఖకు డిల్లు వాయుచున్నాడు:— చికాఖ పట్టణము కేరీలు గుమస్తా సంఘమువారు 1918 సంవత్సరం డిసెంబరు 2-వ తేది ఆదివారము చికాఖపట్టణమును గుమారు నాలుగుమైళ్ళ దూరములో నున్న మోటుపల్లి చిననవ్వాసి శెట్టిగారింట ఆనగా కీర్తమృతార ఆన శెట్టియన నొక తోడివిందును గావించిరి. ఆందుకు ఆచ్యటి సభాధిశేలు జడ్జిగారును, డిస్ట్రిక్టుమగలుగారును, ఫార్మెట్ కలెక్టర్ వేటరుగారును, కొందరు న్యాయవాదులును దయచేసిరి. విందు జయోదయగా జరిగినందుకు సంతసించుచుంటిమి.

ఒక విలేఖకు డిల్లు వాయుచున్నాడు:—రానున్న శతీయ వహజనసభలో భాషాప్రయుక్తరాష్ట్ర తీర్మానము పాదించుటకు తావు గలగజేయుట కవకాశ మియ్యకలె నని తిన్నిభాకాగ్యదర్శిగారు గోరుచు ఆంధ్రదేశమునందు ప్రతి పట్టణమునందీయు, ప్రతి పల్లెటూరియీ నొక తలలివార్త కార్యలోచనసంఘము గూడునాటికి ఢిల్లీ పురమున కంపి నవో మనకు గొంతి మేలు చేపారునని నానుడికి గోరుచు న్నది. తిద్విషయమై వాతవు లాలోచించి త్వరలో కాగ్యాచరణమును గడచుదురుగాక! శతశత్రువు పట్టాభిషేక రామన్యగారి సంతోషము ఆంధ్రుల హృదయఫలకమునం దింక ను తిఖిఃజుడదకుండుట కోచనీయును. భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర సమన్వయ గూర్చి ప్రత్యేక సమావేశము జరుగు నూచరణ గాన రవు తిలకితాద్వైములమున నైనను ఆంధ్రు లాందోళనము జూపుదురు గాక!

కెరకనాయిలు కలవును గురించి కృష్ణాజిల్లా గుడివాడ నుండి యొక రిల్లు వాయుచున్నాడు:—చూ తహశీల్దారు నలుగురికి కెరకనాయిలు అయ్యుటకు లై సెన్సు ఇచ్చినారు. సిసా 1-3 ఆ 1-7 నైసాలు. డబ్బా రు 2-3-0 లుకన్న సె క్కగన అవకాశముగదని వారి యుత్తరువు ఇక మాలిపులు ఈ కృయనకయ: కెరకనాయిల్ టాంకు ఏజంటు డబ్బాలే తేనం టారు. నల్లయి తేదంటారు. చిల్లర అయ్యకముకు లై సెన్సు పొందినవారు మామగనది యేమిచేస్తామనుచున్నారు. తహశీల్దారుకు మరొకందరికి లై సెన్సు ఇవ్వబడినదనిగా కల్లకాదని చెప్పుచున్నారు. వీరిలకు నూ సెనారికక యిచ్చిందిమనుచున్నారు. వారి యిచ్చింది అధికారులు క్షించుటకు ప్రార్థితులు.

సోవియట్లు కాంగ్రెసు.

అనన్తపురము, డిసెంబరు 18:— బార్తసండి ఎల్లెవనకు బోవుమి టెర్మిన్ నైసలులు 30 మంది సోవియట్లు కాంగ్రెసు హం.లో జొరబడి నైసికిషయముల న్నొటిని తర్కించుట కొక ఉత్తర నైసిక సంఘమును నెలకొల్పవలయు నని కోరిరి. అనగతి: కృష్ణదేవి రిల్లుచుటకు వీలుగాదని అధ్యక్షుడు పలికెన. ఆది కయి కేయగ ఆల్లరితేయ వారింభించిరి. తడి బాగాగు తొంటనే చ్చుకగవలయు ననిరి కాని ఆ సేక వందీ సా. ఘోషాగు లంగులకు వ్యతిరేకముగ నుండి సభను విడిచి పిడినై. పింగు పని వారింపబడి.

చీనాలో నీ దోగ్గులుగా నున్న జగ్గులు

కైకింకు, డిసెంబరు 20 —చీనాలో ఉప్పు-టపా-కడక-లెలు నీ దోగ్గులు గానున్న జగ్గులతో కలసి మి త్రికండలి శత్రుల వారు పనిచేయు నగికిరింపకపోవుటచే జగ్గులకు తొలగించుటకు కాభాధికారులు నిశ్చయించిరి.

Madras High Court.

Extension of Service of Additional Judges.

DELHI, December 23.

A Press communique says: Under subsection 2 (1) of Section 101 of the Government of India Act 1915 (5 and 6 Geo. 5 Cap. 61) the Governor General has been pleased to appoint the Hon'ble Mr. Justice C. F. Napier and the Hon'ble Mr. Justice C. V. Kumaraswami Sastri to act as Additional Justices of the Madras High Court for the periods from the 1st January to the 30th June 1919, both days inclusive.

Punjab Educational Conference.

Backward Condition of the Province.

LAHORE, December 21.

The Punjab Provincial Educational Conference met today at the Bradlaugh Hall. A large number of delegates and prominent educationists of the province were present. Lala Ruchiram Sahai, Chairman of the Reception Committee, in the course of his address, referred to the present backward condition of the Punjab in the matter of primary education which strangely contrasted with the advance position as compared with other provinces which it holds in the matter of higher education, and commented upon the Compulsory Education Bill now pending in the Local Legislative Council. He also referred to the unsatisfactory position of the Provincial Educational Service and the back seat to which Indian Inspectors are to be relegated under the new scheme.

The President Lala Hans Raja then delivered his presidential address in the course of which he traced the history of education in the Punjab and its progress and development during the last six decades criticising some of the provisions of the Punjab Compulsory Education Bill and urging that primary course of training should be raised from four to five years. He then pointed out some defects of the present educational system urging introduction of the system of Kindergarten in primary schools, suggesting addition of civics as an essential part of the primary course and manual work in the case of cities and some agricultural operations in the case of villages to be included in the curricula.

The Conference again meets to-morrow.

Burma

Fire in Rangoon Harbour.

Further Details.

RANGOON, December 23.

Further details concerning the disastrous fire which broke out on the steamer "Teusserin," of the Patrick Henderson line of steamers, are to the effect that smoke was seen to come out of the stove hold at 5-55 A. M., on the morning of Thursday while the vessel was lying at the Hastings pier, prior to departure for Europe. Great efforts were made by the authorities concerned with the vessel who eventually succeeded in disposing of all the ammunition on board at great risk of life. Further efforts were towards keeping her buoyant by not allowing her cargo to give a list on either side, and in this also they succeeded. Towards Sunday morning, as the result of flooding, the flames, which raged fiercely the previous night, died down. Since then and up to the morrow they have been burning less and less fiercely. From the aft engine room bulwark, the aft deck is intact, but forward of that the ship is gutted. On Saturday work was put in hand to place steel plates over the pump suction poles in the ship's side as the pipes leading from them have been burnt away and, if the ship lists much more, the water will get to these holes and flooding the ship sink her. This will take some time. When that is done and ballast will be tried in the vessel to remove the list. After that, if the flames have been subdued, the vessel will be taken from her present moorings and towed to a safe anchorage. It is hoped that this will be carried out early this week.

Official Summary of Sir Reginald Craddock's Reform Scheme for Burma

Rangoon, December 21

The following is the official summary of the recommendations attached to the Local Governments resolution publishing for criticism of reform scheme for Burma which Sir Reginald Craddock proposes to submit to the Government of India.

(A) Preliminary.

(1) The object of the scheme is to give effect to the announcement in Parliament of the 20th August 1917 on lines suited to the circumstances of the province. (2) The rate of admission of Burmans into the higher services to follow the proportions found suitable for India. (3) The basis of reform and full responsibility in provincial matters cannot yet be delegated.

(b) Local Self-Government Rural Areas.

(4) Village tracts unsuitable as primary unit and election of village headman undesirable. (5) circle boards to be constituted by election in groups of village tracts and to send representatives to district council. (6) District councils and circle boards to exercise powers in local affairs formerly wielded by deputy commissioner. (7) Circle boards to be assisted in the larger villages by village committees. (8) Shan States, hill tracts and backward districts excluded from the scheme.

Local Self-Government Ur-Ban-Areas.

(9) Municipal act to be extended to all towns of importance and municipal committees to be elected and entirely non-official.

(C) Burma Legislative Assembly.

(10) The assembly including the Lieutenant Governor to consist of seventy four members of whom fifty two to be elected. (11) Of the elected members thirty one to be returned by district councils and sixteen by urban areas. (12) Communal representation for Europeans, Anglo-Indians, Indians and Chinese with elective system. (13) Five members to be nominated for indigenous and other races and for interests not adequately represented by election. (14) One member each to be elected by the Burma Chamber of Commerce, the Rangoon Trades Association and the Burma University and two experts and officials to be nominated by the Government. (15) the system of grand committees discarded in favour of requirement of majority of two thirds in the case of certificated measures. (16) Standing committees also unnecessary with few exceptions such as budget committees.

The Provincial Executive.

(17) Advisory and executive councils unsuitable in Burma. (18) With the exception of a few subjects retained by the head of the province the Government to be administered by four boards each with non-official president. (19) Division of subjects into reserved and transferred unnecessary.

Relations Between the Provincial and Central Government.

(20) Separation from India; Burma ultimate goal to be marked by change of title of the Viceroy to Governor-General of India and Burma. Consequently representation on legislative assembly of India to be surrendered in exchange for three members, two non-officials one official on the Council of State and a Secretary for Burma affairs with the Government of India. (21) Pending acceptance of these proposals consideration of division of subjects into imperial and provincial postponed.

The U. P. Lieut.-Governor Goes to Calcutta.

Lucknow, December 23.

His Honour the Lt.-Governor accompanied by Captain I. C. Twining, Grenadier Guards, A. D. C., left for Calcutta to-day where he will be the guest of His Excellency the Governor of Bengal. His Honour returns to Lucknow on the 29th.

సిద్ధాద్రి సంవత్సరాది సంచిక

ఈ సంచికలో రాజకీయ సారస్వత సాంఘిక సాం గ్రామిక విషయములు వీ లగునెడల వేలువేలు భాగములుగ ప్రచురించుటకు ప్రయత్నింపబడుచున్నది. ఆంధ్రులకు సంబంధించిన విషయములకు ప్రముఖత యాయబడును. కాబట్టి యువవిలేఖక మహాశయులు యథా ప్రకారము తమ వ్యాసములను డిసెంబరు నెల లోపల పంపివై వేర్కొనబడిన విషయ విభజనమునకును, సంచికయొక్క సకాల ప్రకటన మునకును సాయపడఁ ప్రార్థితులు.

సంపాదకుడు.

Towards Peace.

(O)
(Reuter's Agency)

Great Britain

Sir Douglas Haig.

Mr. John Buchan's Tribute.

LONDON, December 19.

The war historian, Mr. John Buchan, has an interesting article on Sir Douglas Haig in the "Daily Sketch." He says:—Sir Douglas Haig and Marshal Foch were complimentary to each other. Like Lee and Jackson. The British Army supplied Marshal Foch with his weapons, such as tanks and creeping barrages, and it was the British Army that finally crushed General Ludendorff. Marshal Foch made the plan while Sir Douglas Haig provided the material, and much of execution. But Sir Douglas Haig was not merely a competent lieutenant in fulfilling orders. He was a great tactician. Marshal Foch and Sir Douglas Haig from 1914 saw eye to eye. It was Sir Douglas Haig who pressed most earnestly for Marshal Foch's appointment, and it was Sir Douglas Haig, whose support largely made possible the great gamble of July, 1918, which won the second battle of the Marne and the war. Like Sir John Moore, Sir Douglas Haig had great genius for training raw material. Mr. Buchan reminds the public that Sir Douglas Haig's first task in France was defence, then there was the long waiting. The war of attrition was not spectacular, but was deadly in effect. Another type of man might have grown weary, but great as was his military talent, greater still was his character. It was well that in the struggle with armed brutality we should have been led by one so far from brutality. He was always confident of an ultimate triumph of right, and always cheerful even in the blackest hour. For he drew comfort from deep springs. He cared nothing for advertisement and had no thought for his own career. His patience was uncanny. It was something that belonged to another world. For a parallel to such a temperament we have to look to Sir John Moore or the great Scots soldier Montrose. Sir Douglas Haig faced ugly facts with extreme honesty and preserved in adversity a high heartedness which put fire into weaker souls. Britain has not produced a greater soldier since Wellington, and has never produced a greater gentleman.

Sir Douglas Haig at Dover.

A Brilliant Reception.

LONDON, December 19.

Sir Douglas Haig had a brilliant naval and military reception on arriving at Dover this morning en-route for London. He was also greeted by tens of thousands of people on the sea front. The distinguished Field-Marshal crossed the Channel on board the Belgian hospital ship "Jan Breydel" which was escorted by three destroyers well out to sea. The "Jan Breydel" was met by six coastal motor-boats, seaplanes and aeroplanes. In choosing the ancient port of Dover for the first landing since the armistice was signed, Sir Douglas Haig but followed the example of those other illustrious soldiers, Lord Kitchener, who first touched English soil here after Khartoum, and Lord Roberts, on returning from the South African war. As the "Jan Breydel" drew alongside the Admiralty pier, Sir Douglas Haig was seen on the bridge standing next Vice-Admiral Sir Roger Keyes and surrounded by his Generals. Distressed naval officers received Sir Douglas Haig at the landing stage and a Guard of Honour of seamen from monitors and another of Royal Marine Light Infantry with bands were mounted. Sir Douglas Haig on stepping ashore inspected both guards amidst terrific cheers, then he entered a motor car with the Mayor of Dover, victorious Generals followed in others. The route, which was lined with soldiers, was gaily beflagged. There was a triumphal arch at the dockyard entrance surmounted by anti-aircraft guns with banners of welcome from the Dover patrol and Sixth patrol. The Dover patrollers assembled gave a mighty cheer. The drive to the marine station on the pier was a pageant of victory and unbounded enthusiasm was displayed. At the reception in the station the Recorder of Dover read an address of welcome. Sir Douglas Haig replying to the address, on behalf of himself and his Generals, said they recognised that greetings were more than merely personal and that they sprang from a profound realisation of the greatness of the occasion and of all, it symbolised for the future of the race. He and his Generals knew that the welcome expressed the feelings of gratitude and admiration which Great Britain entertained for the wonderful men whose unequalled courage and endurance had brought us by victory to peace. He referred in glowing terms to Dover's historic role which had been splendidly maintained during the war. The Lord-Lieutenant, Lord Harris, presented a second address of welcome to which Sir Douglas Haig replied, after which the Field Marshal and his party left for London. The weather was beautiful.

At Charing-Cross Station.

On arrival at Charing-Cross, Sir Douglas Haig and his Generals were welcomed by the Duke of Connaught, Mr. Lloyd George, Mr. Balfour, General Botha, Sir Robert Borden, Sir S. P. Sinha, the Maharaja of Bikanir and other Dominion statesmen now in London, members of the War Cabinet, Mr. and Mrs. Asquith and many other distinguished persons. The Grenadier Guards furnished a guard of Honour and the band struck up "See the conquering hero comes." Five Royal carriages were waiting in which Sir Douglas Haig and his companions drove to Buckingham Palace along decorated streets amid cheering crowds who had assembled hours beforehand. As Sir Douglas Haig's carriage emerged from the Station Church of St. Martin's bells pealed merrily and a gigantic crowd raised a great cheer which was taken up by dense masses all along Duncannon Street. Sir Douglas Haig looked well. His hand was continually at salute, acknowledging the welcome. A squadron of aeroplanes circled over the station. One of the mightiest shouts ever heard in London greeted Sir Douglas Haig's appearance in Trafalgar Square which was black with people. So it was along Cockspur Street, Piccadilly, and Constitutional Hill to the palace one continuous roar of

cheering. There was a stirring historic scene outside the palace where a crowd of eighty thousand had assembled with children from all parts of London in the front positions. Seven aeroplanes which had accompanied Sir Douglas Haig from the coast flew over the place glittering silver-like in the sun each time they wheeled round. A little later eleven other planes circled round the palace in battle formation. Then came Sir Douglas Haig and his party. The enthusiasm of the crowd was tremendous. Deafening roars rent the air as the carriages passed in front of the palace to the southern gate, then crossed the forefront to the grand entrance passing into the palace. The party was received by the King and Queen and other Royalties. The luncheon table was decorated with red, yellow, and red copper chrysanthemums. Altogether 48 sat down including, besides Their Majesties, Prince Albert, Princess Mary, the Premier, Lord Milner, Lady Haig, General Sir William Robertson, Sir Henry Wilson and Sir Douglas Haig's Generals.

The King and President Wilson.

Alteration of Plans

LONDON, December 20.

The King has cancelled his Christmas visit to Sandringham. His Majesty will remain in London to welcome President Wilson. This is believed to indicate that President Wilson will be the guest of His Majesty at Buckingham Palace. It is hoped that the presence of the Dominions' representatives will enable the official greeting given to President Wilson to be of an Imperial character. It is stated that the change in President Wilson's arrangements is due to the necessity of his curtailing his visit to Europe by a few days.

Inter-Allied Conferences.

"Should be Public" Says President Wilson.

LONDON, December 19.

President Wilson has expressed the opinion that the Inter-Allied Conferences should, as far as possible, be public, but he expected that it would be necessary to arrange many preliminaries confidentially to be settled finally in open sittings. The Germans will probably not be present at the preliminaries, as these concern the arranging of peace terms involving only the Allies. Until this part is settled it cannot be decided if neutrals should be invited to discuss the League of Nations, but informed opinion seems to consider that their presence will be called for. It is stated that the soldiers are voting in large numbers the percentage being probably higher than the civilians.

Resumption of Racing.

LONDON, December 20.

The Jockey Club announces the resumption of racing on a pre-war scale including Derby and Epsom. Altogether 280 days racing are being arranged.

Shipping Supply Greater than Demand.

LONDON, December 20.

In the Memorandum on the World's Shipping published by Lloyds and Admiralty Sir James Glenny Wilson argues that within a few months supply of shipping for commerce will be greater than the demand as compared with the pre-war relationship and that the freight will fall to level not much more than the double rates current before the war.

Anonymous Gift by a Retired I. C. S.

LONDON, December 19.

A retired Indian Civil Servant who desires to remain anonymous has placed a thousand sterling at the disposal of Mr. Montagu to be placed in permanent trust with the Government of India in order that the interest may be applied to the relief of scarcity and famine in Ahmednagar and Guzerat with which the civil servant was closely associated during his service. Mr. Montagu has expressed his cordial appreciation of the public-spirited offer and the Government of India has been asked to make the necessary arrangements to give effect to the wishes of the donor.

Lipton's Offer Declined.

LONDON, December 20.

NEW YORK.—The Yacht Club has declined Lipton's offer for 1919 but will accept it if renewed for 1920.

Company's Capital Increased.

LONDON, December 19.

A meeting of the Chartered Bank of India passed a resolution increasing the company's capital to two millions sterling.

Strike Ended.

Cotton Mills Re-open.

LONDON, December 19.

The joint conference of the cotton employers and operatives at Manchester signed the terms ending the strike. The mills have re-opened this morning.

Silver Market.

LONDON, December 19.

Montagu's report says. The "Market is quiet. Shanghai exchange continues to fluctuate slightly."

Restrictions on Selling Futures Removed.

LONDON, December 19.

The Liverpool Cotton Association announces that the restrictions on selling futures have been removed.

France

"To Help to Win Peace."

American Engineers in France.

LONDON, December 19.

American Engineers in France were greeted by M. Millerand, former Minister of War, who said:—You are here to help us win peace.

Major Case speaking on behalf of the delegation asked France to accept the assistance tendered by various societies of American Engineers who had come to France for that purpose.

America's Resolve.

Marshal Joffre's Glowing Tribute.

LONDON, December 19.

PARIS.—The President and Mrs. Wilson to-day attended the French Academy's reception to Marshal Joffre. The President sat with M. Poincaré among the members and Mrs. Wilson in Madame Poincaré's box. Marshal Joffre in addressing the Academy said a concatenation of facts made it necessary for him to pay a profound tribute of homage to the army, which, by virtue of its preparedness, had proved itself during the war the solid framework of the whole edifice. He recalled his visit to the United States when it seemed that through love the Americans would do something great and comforting for the relief of the allied armies and allow France, nearly overwhelmed by Russian defection and hard trials of the spring of 1917, to keep intact her faith and her valour. In order that France might live prosperous, that Belgium might be rebuilt and that liberty and right might prevail, America resolved to throw into the fight her last man and her last dollar. History, continued Marshal Joffre, had never chronicled a more wonderful vision than that of millions of men tearing themselves from their peaceful occupations to pass over the sea sown with snare, and come thousands of miles from their country to give their lives for a noble cause and a grand ideal. America had sent not only her husbands and her sons, but her fathers and her mothers and had come beyond the seas to alleviate miseries and heal wounds. In fraternal embrace France and America had pledged their troth for the present and for the future. "France," said the Marshal, "has at last reached victory. Let her go without wavering to the end of her effort. She owes it to her dead and to the little ones who are growing up regardless of danger and who will live free because their fathers died for liberty. Let the people of France preserve in victory that firm attachment to ideas of liberty and justice which have been their strength during the war."

A Tribute to President Wilson.

Conversing with Admiral Grayson, French Journalists said President Wilson had created a warm and human impression since his arrival in France.

Sorbonne University Honors President Wilson.

LONDON, December 22.

PARIS.—Amid the impressive scenes and academic ceremonies, President Wilson, to-day received the Honorary Degree of Doctor of the Sorbonne. Vice-rector greeted him as "Wilson the Just." Returning thanks, President Wilson said, that the war was not only a war between the nations but it is also a war between the systems of culture. One system was aggressive using science without conscience and using every faculty of the human mind to do wrong to the whole race. The other system was the indomitable spirit everywhere struggling towards the right and seeking above all things to be free. Wilson's conception of the "League of Nations" was, that it should operate as an organised moral force throughout the world.

Spanish Premier's Object.

LONDON, December 22.

PARIS.—Count Romanones, Spanish Premier, was entertained at luncheon yesterday at the Ministry of Foreign Affairs. The object of his visit was to signify that Spain desired to participate in the Peace Conference inasmuch as Spain was interested in the political future of the Mediterranean and the solution of the Moroccan problem by a genuine Franco-Spanish Agreement.

Russia

The Estonian Republic.

LONDON, December 19.

A telegram from the Estonian Premier received in London, after dwelling on the difficulties of the few Estonian troops opposing the Bolshevik advance, places the Estonian Republic under the protection of the Entente powers.

Ukraine Republic.

LONDON, December 20.

Reuter's Vienna correspondent says—I interviewed with the representatives of Ukraine who were on their way to Paris to confer with the Associated Governments regarding the future of Ukraine Republic. They stated that if the claims of Ukraine were granted including Lemberg and part of the Cholm region, The New Republic would have a population of forty-five millions. They were fully prepared to give Jews full legal and political rights and deal with the land question legally. It was true that the Bolsheviks were trying to overthrow Ukraine Government but there was no organised Bolshevik Government in Ukraine and no Communists.

Germany

The Ex-Kaiser III.

LONDON, December 19.

AMSTERDAM.—The Ex-Kaiser is reported to be confined to bed with a chill.

Bolshevism in the Soviets.

LONDON, December 20.

AMSTERDAM.—The Berlin Congress of Soviets has passed a resolution in favour of the disarmament of counter-revolutionaries, abolition of all orders and badges of honour and nobility and recommending the appointment of officers by the soldiers. This and other decisions of the Congress show that the Bolshevik element is stronger than the Berlin Government as despatches have hitherto indicated, but the whole proceedings of the Congress are apparently chaotic largely consisting of acrimonious wranglings. Nevertheless it is believed that the excellent organisation of the Scheidemann Socialists will secure the passage of the proposal for a National Assembly.

Its Supreme Authority.

LONDON, December 19.
AMSTERDAM.—According to a Berlin message the Congress of Soviets has passed a resolution affirming its supreme authority, but transferring legislative and executive power to the people's commissaries until the National Assembly arranges otherwise. A special Soviet has been appointed to supervise the German and Prussian Cabinets with power to appoint and depose people's commissaries. Two Adjuncts selected from both Socialist parties will be installed in each Ministry.

Soviet Congress Adjourned.

LONDON, December 18.
AMSTERDAM.—At Soviet Congress during the sharp passage between Barth and Ebert, thirty soldiers of Berlin Garrison entered the Hall and demanded the immediate discussion of the question of the formation of Supreme Soldiers' Council to which all troops would be subordinated. President declared that the immediate discussion on the subject was impossible and turbulent scenes followed. Lebedev insisted upon immediate discussion, but the Majority Socialists protested and prepared to leave the hall whereupon uproar increased. Haase exhorted the meeting to keep calm and finally the Congress adjourned amid wild scenes.

Extremes Elements in Berlin

LONDON, December 18.
It is obvious that the Extremes Elements in Berlin have increased and have been reinforced by thousands of deserters from the army which are proving a formidable menace to the Ordered Government. "Vorwaerts" admits that the situation is perilous owing to the inability of the organised workmen to control the dangerous Extremists. It suggests that if the National Assembly cannot be secured against the demonstrating mobs it will be compelled to foregather at Galle, Nuremberg or Frankfurt where it will be able to work undisturbed.

Germany's Place in the League of Nations.

LONDON, December 22.
Telegram from Berlin says.—At the League of Nations Society founded by Einberger, the Convener, declared that such a League without Germany would be a permanent danger.

The War Minister, Scheuch states that he resigned because the officers were being continually abused and humiliated, for example, the Commander at Potsdam appointed by him was unable to assume his duties, because a soldier of Potsdam Soviet declared himself a Commander. 'Lokal Anzeiger' states that the Krupps will be utilized for textile industry.

Poland

Polish National Assembly Elections on 26th January 1918.

LONDON, December 18.
Copenhagen.—Telegram from Berlin says.—The Polish Government has decreed that the election to National Assembly shall be held on 26th January and it shall comprise Eastern Provinces of Prussia. The German Press strongly protests alleging that the Poles desire to annex German territories.

China

All Germans Dismissed from Government Depts.

LONDON, December 20.
PEKING.—The Heads of Customs, Salt Postal and Foreign Departments have decided to dismiss all Germans. One reason is that the Allied ex-soldiers in these departments could not be expected to work alongside the Germans.

Austria

Responsibility for the War. An Austrian Proposal.

LONDON, December 19.
According to a Vienna message all parties in the House have presented a Bill regarding the establishment of the responsibility and the criminal prosecution of the supreme war leaders, particularly in respect to the collapse of the army last autumn.

Spain

German Ambassador Receives Passports

LONDON, December 20.
MADRID.—The German Ambassador and the Staff have received their passports.

Punjab Educational Conference.

LAHORE, December 21.
At the Punjab Educational Conference on Sunday, Mr. Lala Hans Raj presiding, resolutions (1) welcoming the introduction of the principle of compulsion in the primary education of the province (2) insisting the primary education should be made both free and compulsory, (3) requesting the Government to undertake definite financial liability in the cost of compulsory education, (4) recommending the establishment of well equipped industrial schools in important centres of the province, (5) requesting Government to establish a College of Commerce (6) opening that the period of compulsory course of primary instruction should be not less than six years and (7) that the study of English in Anglo-Vernacular schools should as at present begin from the fourth primary class and (8) protesting against the proposed reduction of the period of primary course of vernacular education from five to four years were passed.

Indian Telegrams.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS

Delhi

Employments For Demobilised Soldiers.

DELHI, December 23.
Arrangements are being made for the formation throughout India of special committees largely composed of employers to assist officers and others to secure suitable employment upon demobilization. The function of these committees will include endeavouring to secure that priority should be given to men who have served in the army in making selections to fill vacant appointments, also to notify such vacancies to the Central Employment and Labour Board, Delhi, which is the co-ordinating authority.

Calcutta

An England Returned Muhammadan Barrister's Views. On M. C. Reforms.

CALCUTTA, December 23.
Mr. Syed Erfan Ali, Barrister-at-Law, who has just returned to India after eight years' residence in England interviewed by a correspondent of the Associated Press stated that the war had greatly changed the angle of vision of the British public with regard to Indian affairs. He said that the present Government is bent upon doing something for India and they are absolutely honest in their profession. The reform scheme framed by Mr. Montagu and Lord Chelmsford is a great advance on the present condition. I am a politician of the advanced type and I would have liked to have a more liberal measure, but as there is very little likelihood of a better scheme than the present one being framed and passed I welcome it. Of course we should suggest reasonable modifications so as to improve the scheme but it would be suicidal to show an attitude of hostility towards it. I think the reform scheme ought to be strongly supported by both the Indian National Congress and the Muslim League, but reasonable modifications as I have already said ought to be suggested. This is also the view almost unanimously held by the leading Indian residents in England. It is our clear duty to strengthen the hands of Mr. Montagu who is being opposed by a strong party of reactionaries in England and India. If Mr. Montagu scheme is dropped it will be difficult to introduce another such measure in the near future and the responsibility will be on the shoulders of those of our own countrymen who are showing an attitude of uncompromising hostility towards it.

CALCUTTA, December 23.
The block consequent on derailment between Jam and Daghora was removed and through running resumed from the midnight of the 22nd instant.

Bombay

Indian National Congress. President's Arrival in Delhi on Xmas Day.

Authorities Not Arrived at Agreement
Re Route.
Reception Committee Abandons Procession.

DELHI, December 23.
Pundit Madan Mohan Malaviya, the president elect of the Indian National Congress is expected to arrive here about noon on the Christmas Day. He will be received informally at the Railway Station by the Chairman and Vice Chairman of the Reception Committee. There will be no procession as no agreement would be arrived at between the Reception Committee and the authorities. The committee in applying for the licence suggested two alternative routes namely from the Railway Station passing through Queens Road, Burn Bastian Road, Khari Raoli, Fatchpuri, Chandichawk, Monkey Hill Road, reaching the Hindu College Buildings near Kashmir Gate. The Committee's letter asking for a licence for music and band attending the procession said that about two or three thousand people were expected to accompany the procession. The alternative route suggested by the committee was the Queen Road, Sarai Ahmed Pali, Fatchpuri, Chandi Chowk and Lothian Road. The Senior Superintendent of Police in reply said that there would be no objection to the procession going straight from the railway station to the Hindu College via Queen Road, Dufferin Bridge, Hamilton Road and Kashmir Gate, or via the Queens, Lothian Bridge, Hamilton Road, and Kashmir Gate. The Superintendent, replying to alternative suggestions of the committee modified the route by saying that the procession would go via Clarke Gate to Clock Tower thence down the Chandi Chowk to the junction with the Egin Road thence to the Hindu College "via" Lothian Bridge. He added that arches might be erected on public land at Clarke Gate and the gate of the Queens Gardens near the Clock Tower. The whole correspondence was sent by the Committee to the Chief Commission seeking his good offices but a letter was received to-day from the Senior Superintendent of Police stating that the District Magistrate regretted that he could not alter his decision as to the route laid down in the Superintendent's office letter dated 21st December. The Reception Committee on receipt of his letter feel compelled to reluctantly abandon the procession.

The reasons which led the Reception Committee to abandon the presidential procession by the route suggested by the authorities are that some of the roads in the Police Superintendent's first letter are hardly at all occupied while one of the roads, Hamilton Road, is a rendezvous of riffraff of the town. On later suggestion the only

improvement was that the authorities gave the committee permission to carry their procession through half of the Chandi Chowk and other roads having very few residential quarters. The committee's grievance is that even marriage processions are ordinarily allowed to pass through the routes suggested by the Committee.

Mrs. Sarojini Naidu Presides over Social Service Conference.

The All-India Social Service Conference will be held in the Congress Pandal on the 28th instant, Mrs. Sarojini Naidu presiding.

An Embargo Removed.

CALCUTTA, December 23.
Mr. Bipin Chandra Pal has received a telegraphic communication from the Chief Commissioner of Delhi withdrawing the order of the Government, dated the 16th February 1917, prohibiting his entrance to the Delhi province. The Chief Commissioner says that as the conditions under which the order was passed no longer it is now withdrawn. Mr. Pal with Messrs. C. R. Das and B. Chakravarti, is proceeding to Delhi tonight by express, arriving at Delhi on Wednesday morning at 7.15. A large number of delegates from the Bengal districts are also going by the same train. Several carriages have been reserved and practically the whole train will be a train for delegates and a Home Rule flag will be hoisted on the engine.

Sind

Increased Production of Food Crops in Sind.

KARACHI, December 23.
As a result of the deliberations of the committee appointed to consider the question of increasing production of food crops in Sind the following recommendations have been made.—That municipalities be recommended to make available for agricultural use only all night soil and products of scavenging, that efforts be made to stimulate the full use of the irrigation wells for growing grain crops and that takavi be advanced for the construction and repair of such wells, that Government be asked to issue orders to Khatedars or rentees of more than ten acres to put not less than one third of their cultivation under cereal or pulse crops, that food grains and particularly wheat should receive preferential issue of water from Government canals and tanks as against non-food crops according to conditions of each locality, that on perennial canals water should not be allowed to be used for purpose of irrigation land for sowing of cotton after June 30 and that cotton should not be allowed to take water until October 30, that dry beds of tanks should be given out for cultivation of cereals wherever possible, that suitable waste lands be given out for temporary cultivation on easy terms. Such lands should be given out in kharif for food crops only and for jvari and bajri wherever possible in preference to rice since rice takes much more water than jvari and bajri and produces smaller volume of food for water consumed. For reglit is recommended that ek-sali land be given out, for wheat only wherever this can be grown or for barley the land where wheat does not flourish. That the cultivation of oilseeds be discouraged wherever cereal and pulse crops can be grown, that in view of scarcity of fodder as well as of grain cultivation of adhawa (spring) jvari be encouraged as much as possible, that as the inundation of the current year has shown emphatically the necessity of scientific rotation steps should be taken to provide regulators on canals wherever required that clearance of canals should be completed by April 30 at the latest and that Zamindars should be encouraged to take up clearance contractors, that the Agricultural Department should through Sind Publicity Board and affiliated local committees distribute pamphlets broadcast emphasizing the necessity of increasing the cultivation of food crops and showing simple improvement possible in indigenous methods of agriculture with indigenous implements, also durbars should be held under the presidency of Collectors, Sub-Divisional Officers and Mukhtyarkars to explain and distribute these pamphlets and that afrinamas and other awards should be offered for good cultivation of good crops.

Punjab

Pundit Amarnath Matto Honourably Acquitted.

LAHORE, December 23.
Sir Henry Rattigan, Chief Judge and Justice Scott Smith in the Chief Court, to-day, pronounced orders in the Montgomery bribery case appeals, in which Pundit Amarnath Matto, Extra Assistant Commissioner, Ferozepore, was convicted for taking illegal gratification under two counts of Section 161, Indian Penal Code and sentenced by Major Irvine, Sessions Judge, acting as Special Magistrate, Montgomery, to two years' imprisonment. Charges against the appellant were that at Ferozepore, on or about 6th September, 1916 he had accepted a bribe of Rs. 300 from one Saulat Ram, as motive for showing favour to one Nanal Chand and others who were accused in a case under 347 Indian Penal Code then pending in the appellant's courts, and secondly that at Ferozepore between February 23 and 29, 1916 he accepted a bribe of Rs. 200 from one Musat Karam on behalf of her son Balwant Singh, who was a complainant in a case under Section 426 and 352 Indian Penal Code then pending in his Court as motive for showing favour to Balwant Singh in these proceedings. Their Lordships after discussing all the evidence in the first case and allegations of police pressure on Daulat Ram, the prosecution witness and statements in the court of two Leading Pleaders of Ferozepore in that connection, found that the prosecution had failed to prove the charge, while as to the second charge Their Lordships did not regard all prosecution evidence to be true and found it unsafe to base conviction on the uncorroborated evidence of an old woman of no position and who had a motive for having her story fall in with the police view. Their Lordships accordingly accepted the appeal and acquitted the appellant on both counts holding that the appellant's order in Balwant Singh's case was free from any suspicious circumstances.

‘ఊం ఊం య దోర వారికి అప్పి శేషము వంపవలెను.

చెన్నపురి పబ్లిసిటీబోర్డు.

నాకాయుధబామ్మలు మాంటురోడ్డునందలి క్రొత్త మదరాసు బ్యాంకు భవనమును 1918-వ సంవత్సరము డిసెంబరునెల 20-వ తేది మొదలు 28-వ తేది వరకు ప్రదర్శించబడును. ప్రదర్శనము ఈనెల 20-వ తేది శుక్రవారమునాడు 4-30 గంటలకు శ్రీ గవర్నరుగారిచే తెరవబడును.

ఇతరదినములందు మధ్యాహ్నము 11 గంటలు మొదలు సాయంత్రము 5-30 గంటలకు తెరచియుంచబడును.

ప్రవేశపు టికెట్ల వివరము.

20-వ తేదిని	రు 1-0-0
21, 22, 23-వ తేదీలందు ...	0-8-0
24 మొదలు 28-వ తేదీవరకు ...	0-4-0

శిష్యాలులకును పిల్లలకును సగము ధరలు.

28-వ తేదీనాడు ప్రదర్శనము ప్రత్యేకముగ ప్రాంతీకారికు మాత్రమే తెరచియుంచబడును.

విజ్ఞాపన ద్రికా పరిషత్

బహుమానముల ననేకములను గడించిన

శ్రీమతి కంచనపల్లి కనకమ్మగారి

గ్రంథములు

అమృతవల్లి

అత్యద్భుతమైన నవల. నవరసము లాజుటించుదును. నెల 1-4-0.

బుద్ధచరిత్రము

అవతారపును ధను నీతనిచరిత్ర మిక్కిలి మనోహరముగ రచించబడినది. చక్కనితెలి. మంచి అచ్చు నెల 0-8-0.

విరునామా: ఆంధ్రప్రదేశ్ కాలనీయులు,

1154

తెలుకెట్టి పీఠి, మదరాసు.

గూడూరు టెం డి. మునసబు కోర్టులో

అసలు నె 811 రు 1918 సంవత్సరం

వాది

చిల్లకూరు రామసుబ్బారెడ్డి వద్దె రాలు ప్రతివాదులు

1. మారంరెడ్డి రంగవరెడ్డి
2. ఆ. రామలింగారెడ్డి
3. వేంకట రామలింగారెడ్డి
4. వుద్దండి వెంకయ్య
5. వేంకట రంగారెడ్డి
6. వేలూరు చంగడు
7. మాచిళ్ళపాటి వెంకటాదు
8. కూచిపాడ చిల్లారెడ్డి
9. చిల్లూరు రామరెడ్డి
10. కుక్కలొట్టి బుడ్డవాడు
11. మరళి నల్లవాడు

యా నెంబరు పోలూరు తాలూకా ఆక్టోపేట మున్సిపల్ టబుబడి ఇండ్రిగె గ్రామం వుత్తంపు యల్లం స్థింపబడినది. నడరు యా నెంబరులో వాదులు చిల్లకూరు రామసుబ్బారెడ్డి వరకుగాని కొడలూరు గామీయకాపంస్తులు అయిన వై నమాడు అయిన రెండులకు గామీయధులకు ప్రతినిధులుగా చేర్చి దావావాఖలు చేసివారు. నడరు గామీయంలో యింకా యెవరైన యా నెంబరులో ప్రతివాదులుగా చేరవలయు నని కోరెవారు 1919 సంవత్సరం జనవరి నెల 21 తేదీనగాని అంతకు ముందుగాని కోర్టునాయుడుకు హాజరయి పిటిషను దాఖలు చేయవలయును. అట్లా హాజరయి పిటిషను దాఖలు చేసుకొనే యెడల యిందుకు సంబంధించినవారు యితరులు యెవ్వరు లేరు అని యా ప్రతివాదుల మీదనే దావాచర్యలు జరిగించు కొనుటకు అని యందుకల్ల తెలియజేయడ మయినది.

1918 సంవత్సరం డిసెంబరునెల 18 తేదీన నాచేవ్రాలు న్ను కోర్టువాదమున్న వేలుబడ్డది.

కుంకుమ పువ్వు:— ఈ యొక్క సూర్యనిమాత్యులకు కుంకుమపువ్వు నెల తగ్గించబడినది. కావలసినవారు నెంబరునే తమ ఆధీనము నిజమైన చేయించుకొని నూతన సంవత్సర క్యాలండరు నొకదానిని పొందుటచితము. (1897) ఎస్. నారాయణ అండ్ కో 21 హాచ్ వువ్వి, ఫోర్ట్, బొంబాయి.

ఆత్మజిజ్ఞాసా.

శరీరమును విడచినతరువాత ఆత్మస్థితి.

వైద్యముల సద్భావమును గురించిన శాస్త్రీయచర్చ

గ్రంథకర్త:— డా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి. ఏ.

విన్నపా చక్కని గ్రంథము. నెల 0-8-0.

మనోజను, ఆంధ్రప్రదేశ్ కా కావ్యాలయము

హాస్టల్ నెంబరు 213, మదరాసు

మంచి గుణముగల శాస్త్రీయమధ్యములు.

బృహత్ మంజుష్టాదిక్వాద

రక్తమును శుభ్రపరచుటలో ప్రశస్తమైనది.

1 పౌను సీసా రు 0-12-0.

చంద్రపథగుటి

మూత్రవ్యాధుల యందు అమోఘముగ

పనిచేయును. తులం 1-కి రు 1-0-0.

వాసవలేహము

దగ్గునకు మంచియును.

1 పౌను సీసా రు 0-10-0.

వ్యవహారములన్నియునాంగ్లేయ భాషలో జరుపవలయును.

జాండా ఫార్మస్యూటికల్

వర్కుస్

అయుర్వేద యావధముల జేయువారు

బొంబాయి నెం 13.

The Zandu Pharmaceutical Works
388 The Ayurvedic Pharmacists.
Elphinstone Road, Bombay, 13

301 పాశ్చాత్య వేంకటాచల 594

పండితులవారి సిద్ధాంతములు.

లోకామయహార కస్తూరిమాత్రల నివృత్తినను వరికింపుము.

ప్రతి తత్వరహస్యము లక్షలకొలది సీతాంబులకొలది బడుచున్నది.

ఇండియావారు మాత్రమే కాక; బర్మా, సింజి, మలియన్, గోవా, ఫీజి, బెంగాల్, ఈస్టాఫ్రికా, మున్నగు ప్రదేశములవారు కూడ నీ సిద్ధాంతమును, శివరూపింతులుగానున్నారు.

మహాభాగము "పీఠేయక శాస్త్రము మహారా" కస్తూరి మాత్రల సీసా మీయింటు రాను మొదల ముదికి కైవ్యుల సమయమును, నిశ్చించి, మొదల పెట్టుకొనుట తప్పిపోవును.

శీతలము, శీతవాతము, అత్తము, పాశ్చాత్యవాతము, జ్వరము, మాంద్యము, మలబద్ధము, దగ్గు, గజము కొప్పి, బలహీనత, అనాశోస్యము, చెట్టెనీటినిండి గలగు వికారము, విష్ణుబిడ్డలకు గలగు జ్వరము, దగ్గు, నామూత్ర, మరియు ననేక రోగములును, ఈ సిద్ధాంతముల సేవనచే పాశ్చాత్యులుగా పోయి గుణము గలుగును.

వైద్యశాలలో ననేకవిధములనునట్టియు నుపయోగించువారు కర్నాటక మూలకలనండియు యావధములకు తయారు చేయుచుందురు.

విజ్ఞరైన యావ్యాపార శుభములు, ప్రతి సీసాంబులకును ఉండును; మంచి తీసికొనవలెను.

అమహాప్రకృతి, ప్రతిసీసాకో గూడి యుండును. 260 మూత్రమున్న సీసా 40 శాతము మాత్రమే.

6 సీసాంబుల కొకసారి లెమ్మించుకొని టిఫింబుల భుజ్యతోచును. మా 1-8-0

12. సీసా లొకసారి కొనెన 2-14-0

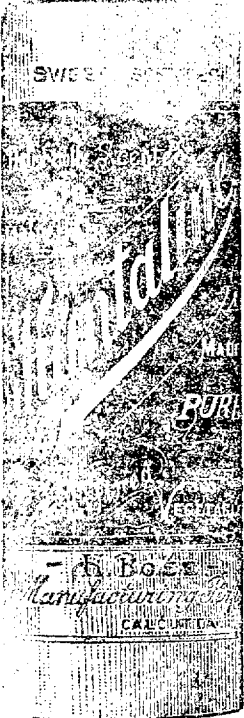
28. సీసా లొకసారి కొనెన 8-0-0

నమ స్వరోగములకు మార్కల అయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములు బాగును.

కల్యాణము:— శ్రీ సీతారామవైద్యశాల, మదరాసు.

కుంతలైక్ వాసనలైలము.

(1299)

కుంతలైక్ కలనూనెను గురించి సుప్రసిద్ధ పురాణులగు డాక్టరు సర్ రవీంద్రుడు మున్నగు వారందరూ పొగడినవాలును మీరు చూచినచో వారల్లు వ్రాసినందులకు మీరు ఆశ్చర్యమును తీసికొందురు. వెంట్రుక స్నానములను బలపరచి తిరుగు మొలక లెత్తించును. ఎప్పుడోయట్లు నిండు జుట్టుకలిగి సంతోషముగ నుండగలరు. కుంతలైక్ మీరు చేసిన ఇట్టిచేటును ఇతరులకు చెప్పి కుండగ మీ రుండదగునా? మీ కుంతలైక్ నూనెను రెండు మాసములకుండి వాడు చున్నారము. మా బంధువులలో కొకగు చాలకామనండి వెంట్రుకలు రాలిపోవుటచే కృషనపడుచున్నవారు. ఒక నెల కుంతలైక్ ను వాడిన వెంటనే జుట్టు మరల పూరిక వెలిగినది. ఇంచు చువాసన గూడ కలది. వాసన రాకొనినవిడవి కూడ పోజాడు. వదరాసు రాజధాని స్వామి కాజుకోర్టు ప్రధాన న్యాయాధికారి (చీఫ్ జడ్జి) సి. స్పెన్సర్ (అగ్నిపురు) వారు ఆటు గాగా ట్టు వ్రాసియున్నారు:

మీ అలనూనెను మనశ్చేద్యము వాడినందులకు. ఇండియాలో నేను చూచినంతవరకు ఇది చాల ప్రశంసలైనవని కొన్ని చెప్పగలను. మదరాసు ఎక్స్ ప్రెస్ కార్యదర్శి డి. వి. హనుమంతరావుగారి టిప్పు వ్రాసిరి:— ఇట్టి పరి శ్రేష్టములు భారతీయులచే రయారుచేయుటచే భారతీయుల ప్రతిభా విశేషమును వారి దౌత్యము తెల్లనుచున్నది.

For Prices terms of Sub-Agency to
K. N. V. Iyer & Co., Thambuchetty Street, MADRAS.
నలు ఏజన్సీ మరతులు మున్నులవాటిని కొనుటకు, మదరాసు, తెలుకెట్టి పీఠిలో నున్న మా సోలు ఏజంటులు
కే. ఎఫ్. వి. అయ్యరు అందు కంపెనీవారికి వ్రాసికొనవచ్చును.
H. BOSE, Manufacturing Perfumer, 61/3 Bowbazar Street, CALCUTTA.